

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ție.
Multumite publice și Loc de
schis costă fiecare ștr 20 fl.
Manuscripte nu se in-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 13

Candidații partidului național.

Comisiunea de 30 de membri, delegată la conferința națională, a stabilit azi lista candidaților partidului național românesc. Sântem încă în situația de a cunoaște această complectă. Ea se va da în vi-
numai peste 2—3, zile odată cu apelul
oral al partidului.

toate acestea trimisul ziarului nostru
Sibiului a izbutit să rîdice măcar în parte
de pe acest mister care intrigă și
cupă azi cu drept cuvânt pe toți ro-
ii. Oricât de mult punem cu toții prin-
le mai presus de persoane, imboldul
al curiozității neastâmpărate ne va îm-
precue în mod firesc să cunoaștem cu o
mai curînd și numele persoanelor pe
partidul i-a găsit vrednici a l reprezinta
demnitate în camera deputaților.

ar afară de motivul vulgar al curiozi-
mai este și alt motiv de nerăbdare.
ea noastră dorște să cunoască per-
ele în numele cărora se înceapă

Dar t... agitația electorală pentru can-
ii stărilor a început. Trebuie deci să le
sem că mai curînd numele candidaților
naționali.

imeni nu va nesocoti marea însemnă-
a alegerilor de acum.

itearea cameră va fi chemată să creieze

mult așteptata lege de reformă electorală.
In mînilor ei va fi depusă soarta țării. Cu
deosebire soarta noastră a românilor atîrnă
de conformația viitoarei camere a deputa-
ților. Cu cât va fi mai mare numărul depu-
taților ce vom reuși să trimitem în ca-
meră, cu atît mai bine vor fi apărate inte-
resele noastre la alcătuirea noii legi electo-
rale.

*Iată pentru ce îndrăznim să afirmăm că
nici-odată dela începutul erei constituționale,
alegerile pentru parlamentul țării nu au
avut însemnătate mai mare pentru politica
noastră ca acum.*

In concordanța țintei noastre cu ținta
urmărită de dinastie: votul universal, e
cealaltă însemnata e a alegerilor de acum.
E vorba ca dinastia să se convingă că în
clipe aceasta când și ea și noi urmărim
acelaș lucru, răsturna ea stăpînirii oligar-
chice de rasă, îi putem da un ajutor de
valoare reală. In alte cuvinte e clipe histo-
rică în care trebuie să ne afirmăm ca fac-
tor politic pe care se pot realiza calcule

... însemnătății clipei
trebuie să fim străbătuți acum la ziua
când după conferința dela Sibiu începem
campania electorală pentru viitoarea cameră.
Ni iodată nu a fost atît de mare datoria
noastră de a sprijini la alegeri pe candi-
dații partidului național. Fiecare român
are datoria cea mai sfântă de a lepăda
orice nepăsare sau jignire și a da sprijinul

cel mai efectiv, cu cuvîntul și cu fapta,
candidaților naționali.

Datoria asta privește mai ales pe cărtu-
rarii noștri. Ei sânt conducătorii firești ai
poporului românesc. Lor li se cere o su-
premă jertfă de a face cele mai mari sfor-
țări pentru izbânda candidaților naționali.
Ei trebuie să le dea sprijinul cel mai mare
în agitația electorală, ajutându i cu sfîntul
și fapta, luminînd poporul, însuflețindu-l
și dîndu-i pilda cea mai luminoasă prin
votul lor.

Cele două luni și jumătate de agitație
electorală ce ne stau înainte vor fi o epocă
de grea muncă și sacrificii. Să le facem din
inima întregă, cu toată însuflețirea pe care
o cere datoria către idealul național, către
viitorul și existența neamului nostru cărui
ii închinăm tot ce avem mai scump, su-
fletul și trupul nostru.

Dumnezeu să ne ajute!

Să fie într-un ceas de izbîndă!

... după...
din Sibiu lista oficială, deși incompletă a
a candidaților partidului național:

Comitetul Alba Iulia

igniu: *Dr. Alexandru Vaida-Voevod.*

Aiud: *Dr. Iuliu Mantu.*

Vinț: *Dr. Iuliu Maniu.*

Uioara: *Dr. Iuliu Morar.*

Oena Sibiiului: *Dr. Aurel Cosma.*

Ceas Rău.

De Const. A. Giulescu.

ua de trei zile. O burnișală rece, te pătrun-
vănă la piele. Nori grei alergau pe cerul por-
rit, goniți de vînt din spre răsărit. Frunze
te cădeau din arborii îngreunați de apă.
era pe sfârșite. Toamna venea grăbită, ne-
stoare par'că, să desbrace mai repede natura
odoaba verii. Pe miriștile despoiate pășteau
l de vite. Pămîntul gâfăia de atîta apă. Tot
nelămurite apăreau văile.

șilă ieși în tinda casei, să aplecă supt strea-
și se uită pe ce. Îngândurat. Din spre ră-
părea că se ridică o geană albăstrie.

ocoșul în bătătură începu să trîmbițeze. Li
inse al vecinului, apoi altul, și iar altul tot
de departe. Rațele în troc sbăteau din aripi,
ăștele își șineau pliscul ridicat în sus. Toate
eau că vremea rea nu va mai conțeni.

Hei, nu-l chip să stele ploala, Radă, zisă
l. Și eu pe la chindie trebuie să plec la oș-
ca mîne seară să flu la cazarmă în vremea
ilui. Și tare mi-l teamă că n'o să mai pot
ge... Uf! și junghiul ăsta de supt coastă
u dă de loc pace!

Nu vorbi într-un ceas rău Măilă. Eu zic
imăi acasă pînă te-l face bine. N'or fi și ei
de haini să nu creadă omului la boală. Uite,
luc la primarul și la șeful de garnizoană,
g în genunchi să trimeată slovă la regiment
și bolnav; și când te-l face bine, alergi tu
în suflet să și faci datoria.

Așa ar fi nevastă, cum zici tu. Dar ai mari
or să știe de necazurile ălor mici. Dacă ei

nu au nici odată vre o tînguire, cum o să creadă
la cel năpăstuiți de soartă?

Rada oîță privind în gol, și schimbă șirul vor-
belor:

— Dar cum o să pleci pe mânia asta de
vreme?

Nici nu ai pe unde să treci dincolo. Apele ls
revărsate.

Nu vezi că Budele s'a împreunat cu Oitețul?
Cărările sânt năruite, drumurile astupate, iar po-
dețele rupte de frica apelor. Din zorii zilei, spu-
nea Ion al Floarilor, că podul de pe moșia boe-
rească s'a rupt, că morile s'au înecat, iar vuoiul
apei duce în goana lui case întregi, vite înecate,
și copaci scoși din pămînt. Nu, nu te las
să pleci Măilă! Să dea apele îndărăt și te-l
duce.

Pe drum trecea un car cu lemne încărcate dela
pădure.

Boii otănceau în jug, abea trăgînd povara grea.
Roatele erau înămolite pînă la osle de pămîntul
clisos. De supt o coșare, venea un muget de
vițel. Un căne ciobănesc lăra la drum cu părul
sbărlit de apă. Zările tot mai mult se întunecau.
Apele răvărsate din mîncă vulau în depărtări, iar
pe pădure se lăsase păclă alburie.

Deși era aproape de nămiează, dar zăbunul serii,
par'că învăluia necuprinsul.

Măilă se apropie de nevastă și i zise:

— Ia'n ascultă Radă: mai uită te pe cer, că ai
ochii albaștri ca seninul; doar s'o îndrepta vre-
mea. Căci uite: când ls trist și e furtună în su-
fletul meu, cum te uiți tu la mine, de odată mă
înseninez, îmi vine vremea bună...

— Dar tu nu știi, Măilă, că toată ziua-mi fură
ochiul pe cer. Știam eu că o să pleci azi. Ba aseară
pe la toacă am făcut și pe mama ploii. Am în-
gropat-o la fântână și de geaba. Nu-i chip. Par'că
s'a defundat cerul și vrea să ne prăpădească.

Măilă își trase capela pe ceafă și frecîndu-se
cu mîna supt coastă zise:

— Cu toate acestea trebuie să plec, Radă. Oș-
tașul nu știe de vreme rea. Pentru țară el trece
nepăsător prin potop de gloanțe, necum printr'o
bură de ploale.

— Hei, așa e; dar tu ești bolnav. Te l duce
când te o lăsa junghiul. Acum, la mai bine o
sapă și dă fuga în ogradă și scoate de supt o
brazdă vre o două rîme, să le punem la fum pe
coș. Poate s'a îndura Dumnezeu, să schimbe
vremea mai de grabă. Și mîne în zorii li
pleca la drum cu căruța lui Dumitru. Pentru
câte-va parale te duce el pînă la oraș.

Măilă prinse o sapă din tinda casei și trecu
în ogradă pe porțile de din dos.

Ploaia într'una. Oăinile steteau sgrbulite în
cotenează. Numai cocoșul mai semeț căuta
ceartă unul curcan, ce se înfola mîndru, pîrînd
că nu-l bagă în samă. Donă b. bilici se strigau
de zor, ascunse undeva prin bărări. Frunzele
din salcămii dela poartă cădeau rînduri, ca niște
părăluțe arămii. Tot mai tare veneau depărtările,
iar pădurea supărată, gemea supt bătaia vîn-
tului.

În scurtă vreme se întoarse Măilă, cu două
rîme legate pe o smicea. Luă o scară, și răzi-
mînd o de acoperișul casei, se urcă repede pe
o margine, pînă la coș. Puse nuiua de-a

Comitatul Aradului.

Iosășel: *Dr. Gheorghe Popa.*
 Borosineu: *Sever Bocu.*
 Siria: *Dr. Ștefan C. Pop.*
 Radna: *Vasile Goldiș.*
 Chișineu: *Octavian Goga.*

Comitatul Bihor.

Ceica: *Dr. Aurel Grozda.*
 Beiuș: *Dr. Vasile Lucaci.*
 Tinca: *Dr. Aurel Lazăr.*
 Marghita: *Dr. Ludovic Ciato.*
 Ugra: *Nicolae Vașca (țăran).*

Comitatul Caraș-Severin.

Bocșa: *Dr. Valeriu Braniște.*
 Caransebeș: *Dr. Ioan Sirbu.*
 Zorlenț: *Dr. Gheorghe Popovici.*
 Sasca: *Dr. Aurel Novac.*

Comitatul Făgărașului.

Apașul-de-jos: *Dr. Alexandru Vaida-Voevod.*
 Făgăraș: *Dr. Nicolae Șerban.*

Comitatul Hunedoara.

Orăștie: *Dr. Aurel Vlad.*
 Dobra: *Nicolae Ivan.*
 Baia-de-Criș: *Vasile Damian.*

Comitatul Sălajului.

Ceh: *Dr. Ioan Erdelyi (Budapesta).*
 Șimleu: *Dr. Victor Deleu.*

Comitatul Sătmăruului.

Isău: *Constantin Lucaci.*
 Oheorghe Pop de Băsești.

Inoc-Dol...

Ileanda: *Dr. Teodor Mihali.*
 Lăpuș: *Dr. Iuliu Pordea.*

Comitatul Timișului.

Tormac: *Dr. Aurel Vlad.*
 Moravița: *Dr. Caius Brediceanu. *)*

*) Notă. După informațiile corespondentului nostru, dnul Dr. Caius Brediceanu e candidat

curmezișul și în urmă își îndreaptă privirile către apus.

— Hel Radă, zise el: Să știi că se îndreaptă vremea. Uite se deschide o geană de lumină la Cornul caprel. Negurile se ridică de pe văi și gonesc spre miază-noapte. S'a schimbat vântul.

Mâne avem vreme bună.

Dar, n'apucă să și termine vorba, că făcând o mișcare greșită, alunecă din vârful casei, și căzu rostogolindu se până jos. Ajuns la pământ se isbi cu capul de o tulpină noduroasă; întinse apoi picioarele tremurând; căscă de două ori cu gemete înăbușite și întorcându-se cu fața în sus, își pironi ochii în necunoscut.

Se sfârșise.

Rada țipa nebună, alergând pe drumul mare. Ploaia încetase să mai cadă, iar zările tot mai mult se luminau. Un glas de clopot plângea undeva în depărtare... Se apropia chindia, vremea când Măia trebuia să plece la oștire.

De supt un nor se furișă o rază dela soare, alintând corpul rece al sârmanului soldat.

Ochii sticloși priveau întrebători în adâncul cerului, așteptând par'că să se lămurească geana de lumină în depărtările plumburii...

Poezii populare.

Culese de Victor P. Costa.

În pădurița cu fagi
 Merg fetele după fragi,
 Iară eu cuprins de dor
 Mă dusei în urma lor.

Comitatul Torontal.

Uzdin: *Dr. Mihail Polyt.*
 Zichyfalva: *Dr. Nestor Opreanu.*
 Bega-St.-Gheorghe: *Vichentie Petrovici.*

Comitatul Turda-Arieș.

Trăscău: *Dr. Zosim Chirtop.*
 Vințul-de-jos: *Dr. Valeriu Moldovan.*

Conferința electorală din Sibiu.

Sibiu, 6 Aprilie.

Comitetul electoral de 30 de membri așezat de conferința națională de ieri a ținut azi două ședințe. Comitetul a delegat o subcomisiune compusă din domnii Iuliu Maniu, Aurel Vlad, Alexandru Vaida, Vasile Lucaci, Șt. C. Pop, Teodor Mihali și Gheorghe Popa.

Subcomisiunea s'a întrunit supt președinția dlui Gh. Pop de Băsești, a dezbătut și stabilit lista candidaților naționali.

După masă comitetul electoral s'a întrunit din nou. Aici raportorul subcomisiunii a prezentat referatul.

Pe urmă comitetul electoral a delegat o nouă comisiune de patru membri, compusă din domnii Vlad, Maniu, Goga și Bontescu pentru redactarea unui apel electoral al partidului național către alegători.

Intorcându se în ședința plenară ei au prezentat acest manifest comitetului care l-a aprobat.

Manifestul e în conglăsuire cu hotărârile de ieri ale conferinței de ieri. *Manifestul și lista candidaților se vor publica peste 2-3 zile.*

Am reușit însă să aflu o parte din lista candidaților pe care vi-o comunic acum. (Publicăm mai sus lista. N. R.)

la Moravița. Se poate însă să fie vorba și de cercul Oraviței pentru care corespondentul nostru nu ne-a comunicat nici un candidat. Neînțelegera e posibilă și explicabilă la telefon.

Ajunsei în pădu. Ită,
 Dar nu văd nici o fetiță.
 Mă pusei să odihnesc
 Imi fac plan și mă gândesc
 În ce parte să pornesc
 Ca să pot să le-ntălnesc.
 Mă dusei pe deal în sus,
 Dar acolo fete nu-s.

Intorsei în jos pe vale
 Și-ntălnii o fată 'n cale.
 Frumoasă ca și o zână
 Și o apuca de mână.

— Bună ziua, fa fetiță.
 — Mulțumesc ție badiță.
 Și badiță, te rog zău
 Să nu-mi faci nimica rău.
 — Tu fetiță frumuseică
 Nu ți fie de mine frică,
 Că eu nimic rău nu-ți fac
 Numai te sărut cu drag.

— Vino, bade, mă sărută
 Pân' vei număra o sută.
 Vino, bade, vino'ndată,
 Fie-ți milă de o fată!

— Fetiță, cocori negriți,
 Spune-mi tu când te măriți.
 Spune-mi și nu te 'nbia:
 Vrei să-mi fi soția mea?

— Vreau bade, mâne seară
 Să-mi aduci ceva căpară,

După sfârșirea lucrărilor membrului și ceilalți oaspeți au plecat astăzi pentru a începe agitația electorală.

Candidarea părintelui Mangra. Un ziar din Oradea-Mare că ieri alaltăieri a avut loc la Comitetul local. Convocarea s'a ținut în

Partidul l-a proclamat pe părintele Mangra candidatul guvernamental al lui. O deputațiune va merge la Oradea-Mare să ofere părintelui Mangra

Din Sibiu ni-se vestește prin știrea despre candidatura părintelui Mangra deși nu s'a confirmat încă, a făcut-o cea mai rea și a stârnit indignare printre toți membrii conferinței rămăș acolo. Se nădăjduște că cercul Ceica vor și să respingă pe datul guvernamental.

Dacă știrea despre candidatura Mangra se va adevăra, din partea de prisos a ne mai disolidariza cu teile Mangra. Prin fapta sa, fostul prieten și noul nostru adversar pește de partidul național și sfârșit și o reputație de 30 de ani.

Și ori-cât am reprobă hotărârile telui Mangra, nu putem înăbuși ment de adânc regret și de mare în fața unui dezastru moral.

Partidul național însă și oamenii vor urma înainte calea spre idealul plutește tuturora înainte.

Candidarea procesului de tra-
 Agra...
 Curții de casație din Agram...
 sentința adusă în procesul de înaltă...
 sărbilor, și se orânduiește o nouă procedurivarea spune că în cursul desbaterii făc gătirii unei răscoale pentru alipirea la s'a putut dovedi decât în mod general dividual pentru acuzați. Mulți martori acuzați nu au fost interogați. Pentru tința se cerează.

Că să știm bade curat,
 Ce tu ești al meu bărbat.

— Fetiță albă la piele
 Ce porți atâtea inele?
 Cu inele când te văd
 Eu de dragu-ți mă prăpăd.

Dă mi și mie un inel
 De pe albu-ți degețel,
 Dă-mi mândr'o unui și mie
 Să-l port pân' la cununie.

— Frunză verde de mohor,
 Măi badiță badișor,
 Lasă bade că-ți dau ție,
 La a noastră cununie.

Singur-am fost la părinți,
 Ca lumina între sfinți.
 Părinții aveau avere
 Eu eram de mângăiere,
 Părinții s'or îndurat
 Pe mine m'or 'nstrăinat
 Peste munți și peste văi
 La părinți străini și răi.
 Frunză verde de nădal
 Tinără mă măritai
 Și rea soacră mi căpatal,
 Că șade'n vatră
 Și mă latră
 Și strigă că nu-s bărbat.
 Eu-s bărbat
 Ca ș-o fată.

Cuvântarea d-lui Iorga.

La al doilea festival al »Ligei Culturale« în acest an d. Nicolae Iorga a rostit, la încheierea programului, o cuvântare mai lungă. Oratorul a vorbit și despre situația politică în Ungaria. Reproducem aici partea întâie a discursului său:

Ar fi de rău gust dacă la o oră așa de înaintată s'ar lua cuvântul pentru altceva decât pentru a mulțami tuturor de prezența la cea de a doua serbare a comitetului central al »Ligei Culturale«.

Prin urmare, dacă am luat cuvântul, a fost, înainte de toate, ca să mulțamesc persoanelor cărora au avut bunăvoința să colaboreze la succesul acestui festival.

Nu știu cum să mulțămim fiecare din aceste persoane, care încă odată dovedesc că în națiunea noastră a noastră, deprinsă a primi fără a face ceva, se găesc oameni cari fac ceva fără să primească nimic. (Aplauze prelungite).

Mulțămim prin urmare și minunatul cor al Societății »Hora« (Aplauze prelungite), pe care îl răspătim prin aplauzele d-voastră. Mulțămim și neîntrecutul cântăreț a cântecelor noastre populare, d-na Bonciu-Lăcusteanu (aplauze îndelung prelungite), pe care o vedem acum pentru întâia oară la o serbare a comitetului central dat în această mare sală a Ateneului și pe care credem că vom avea totdeauna, de câte ori se vor da astfel de festivaluri, prilejul de a o admira și răspătim, cu ce putem, cu câteva flori din sărăcia aplauzelor d-voastră venite din inimă. (Aplauze prelungite). Mulțămim d-soare Barbu și lui Ionescu, cari au binevoit să scoată în lume bucățile pe cari le-au recitat sfârșit știți, eu nu prea pot să mulțamesc așa în abundință.

Prin urmare, în total tuturor persoanelor care ne-au binevoit și de inimă, care au făcut ca și festivalul acesta să aibă deplin succes. (Aplauze).

Dar trebuie să mai mulțămim și altor persoane. În ce în ce instituția noastră găsește un sprijin mai puternic. Și găsește sprijinul acela și în țările pe care nu ne-am fi așteptat de început să întălim. Și sprijin. Când s'a comemorat în această sală a Ateneului, Șaguna, ne-am adresat acelor cari stau în fruntea bisericii românești, arhierilor românești, și este o deosebită cinste pentru Ligă și mare bucurie pentru noi să arătăm felul în care arhierii noștri au răspuns la chemarea Ligii. Au răspuns toți. Unii cu fapte, alții au adus,

Mă dusei la secerat
Singură, fără bărbat,
Secerai cât secerai,
Dela o vreme mă lăsași,
Plântai secerarea-n pământ
Mă suii în-deal la vânt,
Văzul maica cu prânz venind,
Dar la mine,
N'are bine.

Veni o mică turturea
Și să-șază pe mâna mea
Plângându mi de jalea mea.
Dară eu i-am zis așa:
»Taci tu mică turturea
Nu plânge de jalea mea,
Ci te du la maica mea
Și i spune tu ei așa:
Să-mi strângă hăinuțele
Să le ducă 'ntre hotară
Să le dea la foc și pară,
Să se ducă fumu 'n țară,
Ca să 'nvețe maicele
A-și mărita fetele
După un câne de străin
De frică să-l zici creștin.
Că de-amarul vieții mele
Și lui Dumnezeu i e jale.
Bate Doamne soartea mea
Că a fost de tot prea grea,
Doar s'o 'ndura Dumnezeu
Că să-mi la sufletul meu.

pe lângă fapta care au făcut-o, și cuvinte pe cari nu le vom uita niciodată. Astfel, ca să vedeți în ce fel au răspuns la chemarea Ligei episcopii noștri, este de ajuns să vi se citească una din adresele lor. Iată adresa dela Huși:

Domnule Președinte,

»Primind adresa domniei voastre nr. 230 din 28 Septembrie a. c., 1909, cu deosebită mulțămire sufletească luând act de însemnătatea solemnității hotărâte pentru comemorarea celui mai însemnat stâlp al bisericii și naționalității române de peste Carpați, Andrei Șaguna mitropolitul, și recunoscând totodată că pomenirea acestui mare organizator al vieții bisericești și naționale a românilor de acolo este foarte binevenită, acum mai ales, când unguirul se încearcă a răpi dulcea limbă a poporului român din școală și biserică, înlocuind-o cu barbara limbă ungurească. Noi am dispus ca memoria acestui mare bărbat să se facă în toate bisericile eparhiei noastre a Hușilor, după un circular anumit.

»Acestea comunicându-vi-le, domnule Președinte, pentru a domniei voastre știință, vă trimitem și o întocmai copie de pe ordinul nostru circular dat în această privință către Preacucericii protoierei ai eparhiei, cu data de 3 Octombrie a. c. 1909.

»Primiți, vă rugăm, d-le Președinte, asigurarea distinciei noastre considerații, dimpreună cu arhierestile binecuvântări.

Konon, episcopul Hușilor.

Director, Econom C. Isăcescu.

Huși, 10 Octombrie 1909.

Dor, când un viădică românesc găsește asemenea cuvinte pentru ca, lăsând de o parte oficialitatea și răspunderea pe care o trește după sine, să vorbească astfel de lucrurile neamului nostru, este un lucru mare.

Trăzeste pentru Ligă în această ocazie, înaintea a interesului superior al neamului nostru, este scrisoarea pe care o am aici pe masă. Vine dela Primatul României. Primatul României a dăruit 200 de lei Ligei culturale, însoțind darul său cu aceste cuvinte:

Domnule Președinte,

»Am onoare a răspunde adresei domniei voastre nr. 583, că, privitor la răspândirea în această Eparhie a apelului acestei Lige către preoți, nu am nici o obiecție de făcut, știut fiind că preoțimea, prin sfânta ei chemare, se cuvine a sprijini cu cuvântul și fapta acțiunea unei Societăți ca un fel atât de înalt cum este »Liga Culturală«, dela care tot sufletul românesc de preotindeni, obidit și prigonit de soartă, trebuie să primească ajutor, mângâiere și încurajare în apărarea existenței naționale, a limbii și credinței strămoșești.

»Tot odată, ca un modest prinos din parte-mi la altor aspiranților naționale, cu onoare vă înaintez aci alăturat o sumă de 200 de lei.

»Primiți, vă rog d-le Președinte, asigurarea deosebitei mele considerații și arhierescă binecuvântare.

(ss) Atanasie, Mitropolit Primat.

Când Mitropolitul Primat al Terii-românești găsește aceste accente pentru a vorbi de ce ne este mai scump și ce ne chiamă mai mult la muncă, aceasta înseamnă că totuși trăim în vremuri bune.

Acum câteva zile, d. doctor, profesor universitar și deputat Anghelaru a dat o sumă de 1000 de lei pentru ajutorarea școlilor românești care au nevoie de ajutor. (Aplauze prelungite.)

Un alt deputat, d. Racotă, a dat 200 de lei, cu același prilej și pentru susținerea aceluiași școli. Când daruri de acestea se vor înmulți, din partea tuturor aceluia cari pot da și pe cari trebuie să i învățăm unde să dea și cum să dea, atunci Liga și cauza pe care o reprezintă vor avea temelia puternică.

Este o parte din societatea noastră către care trebuie să ne mai adresăm. Ne vom adresa și mai departe, și vom ști să facem ca, dela un capăt la altul, întregul popor românesc, în toate clasele, să răspundă la chemarea care se face în

numele sufletului românesc și pentru viitorul românesc. (Aplauze îndelung prelungite).

II.

Domnilor, ultima oară când am fost adunați aici, a fost vorba de noul minister unguresc. Primul-ministru unguresc nou, reprezentantul fișesc al suveranului Austro Ungariei, d. Khuen Hédervary, ziceam atunci că nu știu ce este. De atunci a dovedit un lucru: că nu știe nici dumnealui ce este. (ilaritate).

Și pentru aceasta, neștiind ce este, neștiind ce poate fi și ce poate să facă, s'a dus, cum face omul în asemenea împrejurări, să întrebe pe altul. La acela care-i dăduse votul de blam în camera care va fi chemată să fie dizolvată, la acela nu se putea adresa ca să lămurească cu privire la acest punct esențial: ce este el, ce poate să facă el, ce are cineva dreptul să aștepte dela el. S'a adresat atunci unui bărbat politic în retragere — la o vârstă destul de zdravănă; bărbatul acela este vestitul Tisza, fiul. Acest fiu — mai era un fiu și în ministerul care a căzut, dar fiul acesta era în opoziție, — va să zică Tisza fiul a fost cel întrebât de Khuen Hédervary. I-a dat multe detalii, din care nu știu ce a putut să înțeleagă, dar știu ce înțeles au pentru noi.

În Ungaria sânt două întrebări mari. Una nu ne privește: Banca de stat independent de Viena, pentru Ungaria. Să o aibă sau să nu o aibă, nu este esențial pentru noi. Cealaltă chestiune însă ne privește foarte mult: votează cine a votat până acum, adică ungurii împărțiți în colegii nedrepte, absorbind și electoral teritoriul nostru, sau votează și alții, din ai noștri? Și, dacă ai noștri — vorbind național, și nu politic (ilaritate), — dacă ai noștri, vorbind național, vor vota cu drepturile cu care trebuie să voteze și în marginile unei legi pe care trebuie să o aibă, atunci vechea Ungarie s'a dus. Va fi o Ungarie nouă. Din vechea

trebuie să lăsaș, pentru că nu știe unde totdeauna a trebuit să se ducă. (Aplauze prelungite).

Dor, asta era chestia mare. Se părea că d. Khuen-Hédervary a venit ca să dea dreptul de vot egal și nației noastre. L-a întrebât însă pe Tisza — aceasta este nenorocirea; dacă nu-l întreba, cine știe ce ar fi fost. L-a întrebat însă, și celalalt i-a răspuns: foarte însemnată chestiune, — asupra ei nu dăm lămuriri multe, mai ales înainte de alegeri; după alegeri, o să vedem. Odată ce s'a făcut această tovarășie cu Tisza, și unul are decretul, dar celalalt puterea, înțelegem foarte bine că acel care vorbește nu este cel cu decretul, ci cel cu puterea, și, dacă cel cu decretul, care a mai fost ministru, primește să trateze cu toți ceilalți cari sânt contra votului universal, care ar face din națiunea noastră o națiune politică puternică, în Ungaria, știu că n'am găsit nici cu acesta pământul făgăduinții, că neamul nostru n'a găsit în Ungaria pământul făgăduinții nici cu cea din urmă ediție de mare bărbat de stat reformator, trimis dela Viena pentru bucuria și armonizarea tuturor popoarelor. Camera în curând va fi dizolvată, alegerile vor începe, deputații noștri se vor prezenta înaintea aceluiași alegători. Românii sânt mulți, dar nu sânt organizați, n'au bani, n'au tradiție politică, n'au șefi recunoscuți, n'au organele lor firești de ducere a luptei.

Dumnezeu știe ce o să fie. Însă, când pentru o parte așa de mare a poporului nostru Dumnezeu știe ce o să fie, noi, cari nu putem da altceva, trebuie să dăm din toată inima noastră dorința ca rezultatele acestor alegeri hotărâtoare pentru viitorul neamului nostru în Ungaria să fie potrivite cu dreptul veșnic, cu dreptul nostru neclintit și cu ceea ce trebuie să așteptăm dela dezvoltarea firească a neamului nostru. Prin urmare, pe lângă atâtea dorințe cari se desfac dela românii din toate părțile, dela orice alcătuire românească, prin orice gralu românesc care vorbește exprimând o idee politică, pe lângă atâtea dorințe pentru ai noștri cari vor lupta spre izbândirea constituțională a drepturilor noastre, să se adauge dorința puternică a adunării din această seară. (Inflăcărâte aplauze, îndelung prelungite.)

Dela noi putem să așteptăm viitorul nostru; să dea Dumnezeu, ca, în clipa hotărâtoare, acolo, ai noștri să fie cum trebuie să fie și să fie ajutați de Dumnezeu dreptății, care nu uită niciodată neamul ce suferă mult.

Din »Neamul românesc«.

Scrisori din Paris.

Moartea lui Jean Moreas. — Opera sa. — O fizionomie pariziană. — La Vachette.

Pe cerul albastru și limpede al zilei de primăvară, un noruleț de fum străveziu se ridică din coșul crematorului.

— E sufletul lui Moreas! spune un prieten sentimental.

Și fumul alburii se împarte în frișoare suptiri, se împărtășe în văzduhul clar, se înalță mereu și se pierde în imensitatea limpede și albastră a cerului de primăvară.

Un pumn de cenușă, caldă încă, a mai rămas din Jean Moreas. Un pumn de cenușe fină, curată; cu o culoare gingașă, pe care cioclil o scot într'un scrin de stejar și o duc la cimitirul Père Lachaise. Acolo, toți cei ce l-au urmat sclriul, aruncă flori pe cutia de stejar, flori de primăvară, așa cum ceruse el câteva ceasuri înaintea morții.

Jean Moreas a cerut să fie ars. El a murit înconjurat de glorie. La căpătâiul său a veghat câteva zile oameni iluștri ai Franței. Ziarele sânt pline de articole elogioase asupra marelui poet ce s'a stins în culmea celebrității sale, câteva zile înainte de a fi ales membru al Academiei franceze. La mormântul său a vorbit, pe lângă prietenii săi de viață literară și multe persoane oficiale: un ministru, administratorul Comediei Franceze, academiciani, etc.

Cortegiul a fost urmat de-o mulțime de admiratori ai săi, printre cari, afară de cei francezi erau mulți străini, în majoritate greci.

Maurice Barrès, cunoscutul academician, prieten din tinereță al lui Moreas, a ținut o admirabilă cuvântare, încercând de laude pe defunct, iar Jules Claretie, administratorul Comediei-Fran-

la Comedie.

Ministru Bartou, delegații și ceilalți oratori funebri au slăvit memoria poetului, sărbătorind astfel cu multă cinste pe unul dintre aleși...

Grec de origine, Jean Moreas s'a născut la Atena, în anul 1856. El își petrecu tinerețea la Marsilia, apoi călători în Germania, Elveția, Italia și se fixă, în 1882 la Paris.

Aici cunosc pe scriitorii francezi, cari îl lu-beau pentru aerul său exotic, pentru accentul său străin, pentru cultura lui, pentru bizaria care-l înconjura întreaga ființă:

»Era un om fermecător, loial, familiar, despot, paradoxal și contradictoriu.

»Pregătea volumul de versuri *Syrtes*.

»Ne duceam câte odată, seara, — spune Maurice Barrès în cuvântarea sa — în susul străzii Romei, să ascultăm pe Mallarmé și uneori, pe Villiers de l'Isle-Adam, care ne povestea, cu un glas gros și repede, istoriile cele mai stranii. L-am văzut pe Moreas mergând alături de Verlaine.

»Elenul acesta n'a putut suferi nici odată ignoranța pe care ne vedea c o avem față de propria noastră limbă. Ii plăcea să ne spuie că în casa lui dela Atena, avea o bibliotecă de două mii de volume din poezii francezi, și că înainte de a fi ajuns al zecelea an al vieții sale, își propunea să cânte pe o liră franceză.

...După *Syrtes*, Moreas a publicat un șir de versuri: *Les Cantières* (1886), *Le Pelerin passionné* (1890), *Autant en emporte la vent* (1893), *Eriphyle*, *Sylves*, *Enone au clair visage*, *Sylves nouvelles* și în sfârșit celebrele sale poezii adunate sub titlul *Stances*.

A scris și proză, dar nu romanelor și articolelor sale i-se datorește celebritatea. Ea se razimă pe frumusețea operei sale poetice, în care un suflu clasic trece printre cele mai moderne strofe.

Autorul »Stanțelor« n'a fost nici om de litere, nici jurnalist, nici gânditor, nici filosof: el a fost exclusiv poet, un poet care pune poezia mai sus de orice. Când știa un vers frumos, el îl repeta, îl recitea pretutindeni, găsim o voluptate rară în beția cuvintelor sonore, pline de înțeles.

Cu Jean Moreas dispăre o fizionomie pariziană foarte originală.

Il vedeam în fiecare zi aproape, la cafeneaua Vachetta, înconjurat de câțiva oameni de litere, mai tineri ca dânsul.

Umbla mândru, cu capul său elen în sus, cu monoculul strâns de sprânceana-i căruntă și stufoasă. Iși mângăia mereu mustața de palicar, se așeza încet, cu un aer plictisit, își ridica brațele în sus, ca să-și tragă manșetele afară, și se întrista dintr'odată, văzându-se iar în cafenea.

— Cafeneaua asta e sinistrală! spunea el încercându-și fruntea.

»N'am să mai viu aici!

Și pleca, intra în altă cafenea, ca să se întoarcă iar acolo de unde plecase. De treizeci de ani își făgăduia să nu mai calce în cafenea și totuși, se reîntorcea... Viața de flăcău bătrân, și-o împărțea în odaia dela marginea Parisului, cafeneaua și cârciumele de noapte, din mijlocul hal-lelor.

Il întâlneam de multe ori pe acolo. Rătăcea singur, gesticulând, și spunând versuri. Totdeauna era posomorât; pe fața lui, oricine putea ceti oboseala vieții. El nu se mira de nimic, nu-l interesa nimic. Spunea paradoxe cari ascundeau de multe ori adevăruri îndrăznețe.

Susținea că așași nu există în Paris, iar Victor Hugo n'a avut nici un pic de talent. Era nemulțumit de actuala mișcare literară, care face sgomot mult, fără să fie remarcabilă din vr'un alt punct de vedere.

Într'o zi, un domn cu barbă îl întâmplă, pe

la Vachette.

Moreas îl lăsa să cetească un ceas întreg. După ce isprăvi de cetit prologul, otomanul întrebă pe maestru ce crede.

— Foarte bine — răspuse Moreas. Dar de ce nu scrii turcește?

În toată cafeneaua, nu se vorbește decât de dânsul. Un bătrân surd, care vinde ziare afară, strigă:

— Cetii înmormântarea marelui poet din cartier!

Il cunoștea de douăzeci de ani bătrânul și acum, când l'a pierdut pentru totdeauna, — se certă cu stăpânul cafenelei:

— De ce n'ai vrut să-mi spu unde-l îngroapă, ca să mă duc și eu?

...Cete-cete, pe la mese, toți obișnușii lui Vachette vorbesc de cel înmormântat astăzi. N'or să-l mai vadă niciodată, așa cum nu l-au mai văzut nici pe Verlaine.

Moreas a plecat dintre ei. Din el, n'a mai rămas decât mâna de cenușă caldă încă, îngropată sub un maldăr de flori, căci fumul alburii ce s'a ridicat din corpul său ars, s'a risipit de câteva ceasuri sub cerul cald, albastru și limpede, sub uriașul cer al celei dintâi zile de primăvară...

Paris, 2 Aprilie.

Tristan.

Situația politică

Consiliu de miniștri

Budapesta, 6 Aprilie. (Dela corespondența noastră). Azi la orele 11 a avut loc sesiunea de miniștri, participând toți membrii cabinetului afară de ministrul de război contele Zichy. Consiliul a discutat chestiunile militare, necesitatea unui nou sistem de stat și chestiunea când să se poartă legerile parlamentare. Miniștri, ieșind din consiliu, au dat ziaristilor răspunsuri scurte, păstrând o deplină discreție în hotărârile ce-au luat.

Miniștri Lukács și Hazal

Budapesta, 6 Aprilie. (Dela corespondența noastră). Ministrul de finanțe Lukács și ministrul de război Hazal au plecat azi la Viena. Ministrul Lukács se va prezenta mâine în fața Majestatei Sa Impăratului, ca să l cercetească formă hotărârii luate de consiliul de miniștri azi — în cuviințarea pentru noul sistem de stat. Probabil că și ministrul Hazal să plece la Majestatea Sa.

În cercurile politice din Viena și Budapesta se crede că audiența lui Lukács are și o importanță deosebită, cunoscute fiind de toți că de care se bucură la curte, precum și că el are un mare înțeles în sfera politică superioară a țării.

Banul nu va călători în Croația

Budapesta, 6 Aprilie. (Dela corespondența noastră). După ce s'a spus că banul Tomasić va călători în Croația și contele Khuen, nu va călători nicăieri mândat de deputatul sahor, credea, la început, că banul își va lansa candidatura la Ogulin, alegătorii de acolo au respins acum candidatura unui comerciant din

Budapesta, 6 Aprilie. (Dela corespondența noastră). O deputațiune de 60 de membri ai gătorilor din Jászberény l'a vizitat azi pe fostul ministru de Instrucție Apollonius și a declarat că în curând va merge în misiune la Ogulin și că cu acel prilej va respecta acuzele aduse regimului coaliționist de la Ogulin. Supărarea contelui Apollonius este în adevărată măsură. Famosul »corn de Jászberény« și-a găsit de a binelea.

Ministrul Hazal la Viena

Ministrul de război generalul Hazal a plecat la Viena unde va avea tratative cu austriecii de război în afaceri de resort.

Cartelul electoral între partidul kossuthist și partidul justhista

În clubul partidului justhista a domnit o mare indignare împotriva partidului kossuthist. Mai mulți membri ai clubului justhista au declarat că partidul kossuthist a făcut pe lângă cartel electoral cu guvernul. Cartelul electoral a fost înaintat în comitatele Abaúj-Arad, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Kiskunfélegyháza, Kisközépszabolcs, Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskőrös, Tolna, Veszprém și Zala. În capitala comitatului Tolna, în fața partidului guvernamental în unire cu partidul kossuthist a proclamat candidatura lui Andrassy, cel mai mare potentat al țării.

▼▼▼ ANUNȚURILE ▼▼▼
se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribuna«.

... Cine vrea să cumpere

Încălțăminte Sătmar — (Szatmár),

fabricate în țară într'adevăr fine, comode, elegante și durabile acela să cumpere cu încredere la

— — Deák-tér — — (În casa lui Keresztes András),

care ține în magazinul său de ghetă asortat numai ghetă și ciobote pregătite din piele fină veritabilă cu prețuri foarte derate, fabricate imitate nu are și marcat prințipa execuțiunii drăgălașe sunt

La doină se pregătesc tot ghetă și ciobote după măsură

1 Aprilie n. 1910

...dovedit prin urmare de-oparte că par-
...kossuthist e cartelat cu partidul gu-
...namental, iar de altă parte că partidul
...namental nu vrea votul universal căci
...cartelează cu un partid care se mărturi-
...loc pe față contra votului universal.

**Ministrul Hieronymi despre decla-
rațiile ministrului Székely.**

Budapesta, 6 Aprilie. (Dela coresponden-
...nostru). Declarațiile ministrului de jus-
...Székely au fost, după cum era de
...văzut, mult comentate în lumea politică
...urească. Ele au stârnit o adevărată sen-
...e într-o lume atât de străină de orice
...re a vre-unui curent de liberalism. Azi
...istrul de comerț Hieronymi, — care e
...mentul cel mai reacționar între membri
...inetului — a declarat unui ziarist, că
...ce-a spus ministrul Székely la Szombat-
...e răstălmăcit de ziare și că ministrul
...putul să depășească cadrele desenate în
...gramul contelui Khuen. Luăm act de
...asta declarație a avocatului guver-
...să lui.

Campania electorală.

**Constatarea alegătorilor români
din Arad.**

Din cauză că lista oficială a alegători-
români se va pu...
...consfătuirea alepa...

...convocată pe mâine...
...pe Sâmbăta 9 Apr. la...
...Casa Națională. Traian Vușon, pre-
...inte, Sever Bocu, vice-președinte, Iosif
...ldovan, secretar.

**Conferința alegătorilor din cercul
electoral al Trascăului.**

Câmpeni, 3 Aprilie 1910). Alegătorii cercului
electoral al Trascăului, au fost convocați la o
...sfătuire în comuna Câmpeni, pe 2 Aprilie a.
...pre a se constitui, a alege 2 bărbați suplenți
...tru conferința națională și pentru candidarea
...utatului dietal cu program național. Deși con-
...respo... a fost mal mult o consfătuire intimă a
...ătorilor, despre cum avem să urmăim în răz-
...ul alege-ilor ce ne așteaptă, totuși nu a putut
...urge fără de a întâmpina greutăți din partea
...ministrației.

Conferința a fost convocată în regulă din partea
...Romul Furdul protopresbiter și Dr. Zosim
...rtop adv. în Câmpeni și publicată în »Tribuna«.
...trimis câte o convocare în aproape toate co-
...nele alegătorilor și s'a cerut concesiune dela
...tura din loc pentru ținerea conferinței. Pretura
...spuns că dă concesiunea pe 3 Aprilie și nu
...Aprilie, cum a fost cerută, și actul oficial s'a
...ănat abia numai în 1 Aprilie ca astfel să nu
...dă timp să avizăm pe alegători. În urma ace-
...șiretic al administrației Dr. Zosim Chirtop,
...ă în acea zi, a vorbit — prin telefon — cu
...nțele suprem, care a declarat că afacerea asta
...cade în sfera lui de activitate ci în a vice-
...nitetului, iar vice-comitele, tot asemenea, a de-
...rat că se ține de pretura din loc. Cale de peste
...km. s'au prezentat unii alegători în 2 Aprilie
...de li-s'a spus greutățile întâmpinate din partea
...ministrației.

...sicana aceasta nu la deprimat așa mult pe
...gători, căci cel mai îndepărtat au rămas în
...mpeni, iar ceilalți au declarat că »vom veni și
...ne», — cum s'a și întâmplat.

...ntreg cercul abia avem 519 alegători, toți
...artați de Trascău — peste 90 km. și cu
...te acestea la consfătuire s'au prezentat aproape
...00; am putea zice că mai toți alegătorii ro-
...ni. Am remarcat alegătorii din comunele Cer-
...te, Bistrița, Vidre, Albac în frunte cu preoții
...iar ceilalți fără preoți.

Consfătuirea s'a început la 3 ore p. m. în
curtea școlii gr-or. din Câmpeni.

Protopresbiterul tractual dl Romul Furdul în
vorbirea sa de deschidere arată scopul întruni-
rei, bătăile ordinare întâmplare în Cameră în
urma cărora Moarhu s'a văzut necesitat a tri-
mite pe bătăuși acasă și a disolvat parlamen-
tul spre a și alege popoarele alți delegați cari
știu să țină nimbul cuviincios al camerei. A re-
marcat activitatea deputaților noștri și lupta cu-
rajoasă ce o duc în cameră întru apărarea drep-
turilor poporului român, și le da sfatul ca și
aleșii poporului nostru numai atunci vor putea
continua lupta dacă toți vom fi una, luptând
unul pentru altul și împreună pentru salvarea a
tot ce avem mai scump. Declară apoi conferința
cercului electoral al alegătorilor cu program na-
țional din cercul Trascăului deschisă. Se alege
președinte Romul Furdul, iar notar Dr. Traian
Morcan adv. în Câmpeni.

D. Romul Marcu, capelan gr. cat. în Bistra,
vorbește de conferința națională și scopul ace-
stei conferințe, care a fost convocată pe 5 April
în Sibiu, unde trebuie să trimitem — pe lângă
delegații Dr. Zosim Chirtop și Constantin Co-
tișel, aleși din partea clubului național, încă 2
delegați. Se alege d-nii Dr. Traian Morcan din
Câmpeni și Ioan Nicola, paroch în Albac Arada
în comitetul pentru apărarea libertății electorale
s'a ales d-nii Dr. Traian Morcan și Nicolae Pa-
lade din Câmpeni, Grigorie Nicola din Vidra,
Ioan Nicola din Albac, Traian Costea din Scar-
șoara, Ioan Todea din Lapuș, Preoții Candrea și
Vasile Șpan din Lupșa.

După acestea la cuvântul d. Teodor Orlea con-
tabil la »Doina» care în vorbirea sa face istori-
cul luptelor noastre după părăsirea pasivității și
rezultatul activității, arată faptele neomenoase ale
fostului guvern coalitivist; vorbește de sufra-
jul universal, iar când a spus despre scârboasa
...raționie a consfătuirii Apponyi referitoare la în-
...ntul în școlile poporului și la concesi-
...președintelui, protopresbiter a intervenit amenințând
...că dacă mai conu... despre aceasta lege
...disolvă conferința pentru prestigiul conferinței,
...deși fără drept ar fi disolvat conferința, d. Orlea a
...lăsat pe Apponyi în plata Domnului și a conti-
...nuat criticând pășrea dușmănoasă a contelui
Tisza arătată în vorbirile sale dela Oradea Mare
și Arad și nedreptățile acestuia cu care atacă
partidul național. Condamna administrația pentru
neexecutarea legii de naționalități de a ne putea
folosi de limba noastră maternă și pe urmă a
rată alegătorilor că avem neapărată trebuința de
a ne trimite omul nostru în dieta țării, recoman-
dându-le de candidat în cercul Trascăului, cu
program național, pe d. Dr. Zosim Chirtop ad-
vocat în Câmpeni, a cărui candidare să primește
cu mare însuflețire.

În sfârșit președintele mulțimește alegătorilor
pentru ascultarea ce ia dat de a să prezinta la
conferință și declară adunarea închisă.

**Coresp.
Rătăciții din Cuvin.**

Primum dela un țaran, cititor al nostru, urmă-
toarele rânduri:

Onorată Redacție! Vă rog să dați loc acestor șire
de cuvinte în numărul nostru de Duminecă, ca să ci-
tească cititorii isprava unor oameni rătăciți dela noi,
oameni cari au în sat la noi slujbă bisericească în
Dumineci. Pentru »papricaș», căci alta nu putem zice,
s'au dus și ei la tîmbălăul din Radna și cînd au veni-
t înapoi acasă au fost beți și i-am întrebat ce le-a
zis Tagani, n'au știut să ne spună, căci le-a spus ce
le-a spus ungurește, — și nu mai puteau de rușine
acești rătăciți. Poporul a strigat după ei:

— Jos cu șuba căci nu mai sînteți romîni, ci vîn-
zători de neam: Nu vi-e rușine că v'ați dus pentru
»papricaș» căci pe Togoni nici nu-l cunoașteți! Nici
nu știți ce a zis!

Ei au rămas rușinați și poporul s'a întrebat eă oare
cine au fost flămînzii din sat de s'au dus la
Radna.

D'apoi au fost doi cantori și anume T. S. și M.
S. și criznicu. Oamenii au zis »afară cu ei din bi-
serică». Și Sîrb Avram a fost, care tot așa rușine
ne-a făcut căci e și el tare rătăcit și numai dracu îi
știe pe toți, — dar totuși n'au fost mulți. Poporul
le-a strigat: Nu vă ajute Dumnezeu vouă, oare voi
n'ați auzit cînd a fost domnu Goldiș la Miniș, fetița
popii Pele cum a zis de frumos poezia »Limba
mea»!

Iar noi ne rugăm la Dumnezeu să ajute steagu na-
țional și rugăm și pe domnu Goldiș să nu fie fricos,
că noi ne ținem bine și vom fi învingători căci pu-
țini sînt rătăciții și doar și-or spăla și ei rușinea de
pe față, căci de nu și copii lor se vor rușina de ei.

Un cititor cuvînan.

Mișcarea electorală în Iosășel.

Un însuflețit alegător din cercul Iosășel ne
trimite următoarele versuri, în vederea adunării ce
s'a publicat pe 10 Aprilie!

In 10 Prier la Iosășel!
In zece Prier dimineața
Cînd cocosiți vor cânta
Noi cu toții vom pleca
Cu frunză verde mugurele
Până chiar în Iosășel.

Popa Gheorghe să ne spuie
Vorbă bună, bucurie,
Că-i român adevărat
Și-l alegem deputat.

Frunză verde rostopastă
Popa Gheorghe să trăiască!
Frunză verde busuioc
Almay să sufle'n foc,
Și foaie verde iasomie
Fugă, ducă-se'n pustie
Și la noi să nu mai vie!

Vivat! Ura! Plouă, ningă
Steagul nostru ca să nvingă!

F. M.
O declarație.

Dăm loc cu plăcere următoarei declarații:

— Cu surprindere am citit în Nr. 43 de dîto
10 Martie n. a. c. a »Tribunei» că eu aș fi luat
part la adunarea de constituire a partidului
Munca...

Pentru re...
...public că toate... s'au întâm...
...știrea și învoirea mea,

Nu că m'am depărtat, ci totdeauna am fost și
sînt rămanea supus credincios al partidului națio-
nal român.

Cerghizel, la 2 Aprilie n. 1910. Cu deose-
bită stimă: Eugen Răduțiu, preot gr. cat.

**Un glas interesant din cercurile
militare.**

Numerele din urmă ale marelui reviste mi-
litare Danzers Armezeitung publică mai
multe articole interesante asupra politicii din
Ungaria.

Danzers Armezeitung e cunoscută pen-
tru direcția ei pronunțat austriacă și anti-
ungurească. Vechiul duh de patriotism au-
striac a găsit un adăpost în revista acea-
sta. Guvernele ungurești au observat de
mult direcția revistei și au răspuns cu obiș-
nuita lor măsură retrăgându-i de mult de-
bitul poștal, conform obiceiului lor de a
răspunde la argumente cu brutalități.

Dintre articolele revistei cităm mai ales
unul foarte interesant prin explicația psiho-
logică ce o dă tumultelor din ședința din
urmă a camerei ungurești.

Ungaria suferă de surplusul de putere al u-
nei clase sociale care se socotește ca reprezen-
tanta singur chemată a tuturor naționalităților din
țară. La început clasa aceasta a fost alcătuită nu-
mai de înalta boierime, care înainte de revolu-
țiune, teroriza țara în mod arbitrar, și care, dădea
țara pradă aceluia suveran care făgăduia boieri-
mii cele mai mari libertăți. Suflul democratic al
anului 48 a înfrînt domnia absolută a înaltei
boierimi și a deschis păturile sociale mai largi
putința de a colabora la legiuire. Prin legea elec-
torală și azi în vigoare însă, prin împărțirea cer-
curilor electorale și prin abuzurile electorale fa-
vorizate de administrația de comitate, dreptul

Conferința națională.

Conferința »electorală« nu națională — Lume imensă. — Cuvântările d-lor Lucaci și Maniu. — Hotărârile. — Insufletețirea.

Conferința națională de azi din Sibiu este una din adunările istorice ale neamului românesc. Numărul cel mare al participanților, desfășurarea liniștită și demnă a lucrărilor, hotărârile importante și avântul sentimentului național care s'a ridicat până la cele mai înalte culmi ale însufleteșirii, toate acestea nu însemnă decât conferința noastră, progresul mare realizat de mișcarea națională, creșterea ei neîntreruptă în oada prigonirilor.

În faptul acesta singur conferința noastră de azi este un mare succes, un triumf al luptei noastre. A fost o nouă afirmare netăgăduită, a biruitoarei puteri de viață și rezistență a neamului românesc. Mășii noștri orbi și înguști primesc o dovadă că toate stăruințele lor se îndreaptă de împotriva neamului românesc și crește în raport direct cu violența lozicilor de asuprire.

Pe cât știm, d. prim-ministru și deputații naționali care vor participa la conferința națională, au intervenit când s'au deschis ședința din conferința națională în »electorală«.

Măsură asta exprimă concepția faimoasă a d. contelei Tisza prin care se contestă posibilitatea nemaghiarilor dreptul de a se organiza în partide naționale, cari înfrâng, prin unitatea națiunii ungare.

Practică măsura asta pare cel puțin oală, căci discuțiile și hotărârile conferinței au rămas ca rezultat aceleași. Dar ca principiu măsura asta e importantă.

Ne spune că concepția absolutismului național unguresc nu a încetat să stăpânească și se impune și în sinul guvernului nostru, căutând a degrada națiunile minorități la rangul de iloți politici.

În afară de acest punct negru, conferința a fost o serie de momente importante și înălțătoare. S'a dovedit mai întâi deputații naționali în lupta ce duc au sentimentul și sprijinul deplin al neamului românesc întreg. Nici o prigonire, nici distincțiune silită a oamenilor politici nu poate să despartă poporul de conducătorii lui.

Deputații români au fost sărbătoriți și înjurăți cu semnele celei mai fanatice și alipiri. Cei doi deputați cari au venit, părintele Lucaci și d. Maniu, au stăruit adevărată frenezie a însufleteșirii, care este împrejurări ar fi putut să pară o erare fără înțeles. Dar publicul a pus aplauzele sale toată încrederea, toată bărbăria fără rezervă și solidarizarea entuziasmului de care este capabil față cu deputații noștri. Timp de minute lungi, aplauzele se auzeau ca o cascadă sălbatică, se stingeau și începeau ca o alipire, ca o drăgostire și sațiu. Pentru deputații noștri minutele acestea au fost clipe de cea mai mare și

mai adâncă mulțămire și o răsplătă mai prețioasă decât oricare alta, pentru lungile lor silinți și neajunsuri.

Din hotărârile conferinței ca principiu cea mai însemnată e menținerea programului național dela 1881, iar ca tactică continuarea activității parlamentare.

Relevăm de asemenea cererea abrogării legii lui Apponyi și a tuturor măsurilor cari împiedică funcționarea formală a partidului național românesc.

Pentru stabilirea candidaturilor conferința a delegat un comitet de 30 de fruntași. Mâne ei vor alcătui lista definitivă a candidaților partidului pentru alegerile generale.

Nu au lipsit nici manifestații ostile pentru contele Tisza, iar d. Maniu în expozeul său politic, care singur a fost un eveniment prin caritatea, bogăția și logica lui, a adresat cuvinte de înfierare tuturor trădătorilor și dezertorilor programului și idealului național.

Ca o minunată apoteoză, conferința s'a deschis prin cântarea imnului nostru național »Deșteaptă-te române«. A fost o clipă de însufleteșire care nu poate fi pusă în cuvinte, când miile de asistenți bărbați și femei, toată floarea neamului nostru adunată la un loc, au cântat imnul nostru național în complicitate deplină pentru prestigiu și pentru mărețostățile care îl disolvă conferința a fost să se exprime încă o dată și deplină însufleteșire și să tronească dincolo, în tabăra vrășmașilor, un strigăt de sfidare, un chiot prelung de vitejie, un strigăt nebun de luptă și presimțirea biruinții izvorită, din conștiința puterii uriașe, a tinereții curate și feciorenice a acestui popor.

Acestea-s rezultatele conferinței de astăzi. Cu toate opreliștile și șicanele ea va trăi în conștiința tuturor românilor ca o conferință națională, ca una din conferințele istorice ale neamului românesc din Ardeal și Ungaria.

Conferința națională din Sibiu.

Înainte de Conferință.

— Dela trimișii noștri. —

Sibiu, 4 Aprilie.

Pe tot drumul spre Sibiu trenul nostru și celelalte trenuri au venit ieri pline de români. Din Arad începând, unde ni-s'au atașat și bănațenii, la fiecare gară mai însemnată ni-s'au alăturat cete mari de români.

La Ilia, la Simeria, la Orăștie, la Jibot, la Deva și la Sebeș tot alte și alte cete soseau, umplând trenul într'un chip cum nu am mai văzut nici-odată. Drumetii străini dispar între noi și se întreabă mirați care e cauza ca românii, destul de rari altfel în trenuri, azi au românizat trenul cu desăvârșire. Pretutindeni se aude grai românesc, glume și discuții în vederea conferinței. Domnește o atmosferă de animație și însufleteșirea de mâne se prevestește de acum.

Seara sosim la 8 la Sibiu. Gara e tixită de români. Otelurile, restaurantele se umplu repede. Pretutindeni sgomot, miș-

care românească. Din cele mai depărtate colțuri se întâlnesc fruntași, vechi prieteni și cunoscuți se salută cu bucurie, cu căldură. Ziua de mâne se prevestește grandioasă prin marele număr de asistenți. Târziu încă cafeneaua Habermann, restaurantul Brote și Impăratul roman sânt pline de lume românească.

Ziua conferinței.

Sibiu, 5 Aprilie.

Conferința a avut loc azi în două ședințe. Succesul ei este deplin și va rămânea istoric în luptele noastre.

Ieri poliția din Sibiu a înștiințat pe organizatorii conferinței că nu se permite ca conferința să aibă caracterul unei conferințe naționale și că ea poate fi ținută numai ca conferință electorală. Știrea aceasta stârnește indignare și vii comentarii.

Dimineața înainte de orele 9 începe a sosi lumea din toate părțile la Gesellschaftshaus, sala cea mai mare din Sibiu. Sovesc la orele 9, 400 de țărani mărgineni din Sălăște și celelalte saie dimprejur. Sânt rânduiți soldățește în rânduri de câte patru înși. În frunte pășesc d. ni Dr. Regine Comșa, Dr. Ioan Lupăș și veșnic tinarul Nicolae Hent. Disciplina și hotărârea

ce se câștigă de bună și înțeleasă. În mijloc strigăte de desăvârșire. Pe scenă loc alinați paradiul, în frunte cu d. Gheorghe Pop de Băsești, părintele Lucaci și deputații noștri. Jos stau del galii. De jur împrejur lumea și un mare număr de țărani. Cătenile sânt tixite cu ne-nunțate dame.

Cu lumea din afară, care nu a încăput, numărul total al celor veniți la conferință se poate pune la cinci-șase mii de oameni.

La masa presei ocupă loc reprezentanții ziarelor noastre: Dr. Valeriu Braniste (»Drapelul«), Silvestru Moldovan (»Gazeta Transilvaniei«), Ioan Dumă (»Lupta«), părintele Ioan Moța (»Libertatea«), Teodor V. Păcățeanu (»Telegraful Român«), Aurel P. Bănuț (»Minerva«), Teodor Câmpănu (»Universul«), Gheorghe Stoica (»Foaia Poporului«), Aurel Domșa (»Unirea«), Sever Bocu și Ioan Iosif Schiopul (»Tribuna«).

Lista celor prezenți.

Am încercat să întocmesc o listă pe fugă, foarte incompletă firește. Iată numele ce am putut prinde:

Gheorghe Pop de Băsești (Băsești), Dr. T. Mihail (Ileanda), Dr. I. Maniu (Blaj), Dr. A. Petrovici (Lugoj), V. Goldiș (Arad), Dr. V. Lucaci (Sisești), Dr. St. C. Pop (Arad), N. Ivan (Sibiu), Dr. A. Valda Voevod (Cluj), Dr. A. Vlad (Orăștie), V. Damian (Brad), Dr. Gh. Popovici (Lugoj), Dr. A. Novac (Sasca), Dr. N. Șerban (Făgăraș), Dr. I. Valda-Voevod (Dej), Dr. Motoc avocat (Făgăraș), R. Pațita (A. Iulia), vicarul Macavei (Făgăraș), Dr. A. Lazar (Oradea Mare), Dr. N. Vecerdea (Brașov), Dr. Valer Braniste (Lugoj), Sever Bocu (Arad), Dr. Criolan Pop (Oradea-mare), Dr. V. Deleu (Șimleu), Dr. I. Lenchea (Făgăraș), Petra Petrescu (Fofeldea), Dr. A. Nilvan (Seini), Dr. I. Marșeu, Dr. R. Velici (Arad), Dr. Gh. Popa (Buteni), A. Iancu (Zărand), Dr. C. Iancu (Arad), Dr. T. Pap (Hălmeș), Dr. A. Novac (B. Albă), Dr. I. Sârbu (Rudăria), preotul Bogoevici (Marghita), preotul T. Oprean (Cenadul-Sărbesc), Dr. N. Oprean (S. Miclăușul-mare), D. Popovici (Cerreii), N. Tămășdan (Pecica), A. Secula (Șiria), Dr. A. Grozda (Buteni), A. Imbroane (Vârșei), Dr. T. Burdan (Boroșineu), Dr.

... în Bătuța, Bogdan, învățător în Belotir
... contabil în Soborșin, Cristea, învățător
... Caba, învățător în Conop, Neagota,
... în Govășdia, Goldiș, învățător în Bărzava,
... Iovan, comerciant în Govășdia, Tăran,
... în Vărădia, Hodîș, comerciant în B
... ș. a.

... etutindenii d. Goldiș era însoțit de urale
... entusiaste.

Salupă amiază a sosit cu trenul accelerat și
... deputat al Șiriel d. Dr. Ștefan C. A
... și d-sa întâmpinat c'un entuziasm vif
... iranii cari inundaseră în ceasurile după am
... străzile. Oaspeților li-s'a dat o masă
... în casa ospitalieră a dlui Pleș, învăț
... duard calitate.

... Lunărea a avut loc la ceasul 3 și jumă
... jața largă din fața bisericii greco-orient
... ațorii din satele Bătuța, Dumbrăvița, Cop
... dia, Căpruța, Govășdia și Bărzava, în număr
... aproape 2000, au cuprins toată întinca
... și și curtea spațioasă a bisericii. O re
... noasă de sumane albe, întrerupte număin
... puncte de mantalele negre ale jandarm
... ariștia dlor Goldiș și Șt. Pop a fost salta
... bucniri prelungi și repetate de urale și oii.
... e niciodată, acești maeștri ai oratoriei no
... are, n'au avut un succes mai strălucit la
... țarea din Bărzava. Ei au reușit să sngă
... suflieele ascultătorilor accente de o țară
... stărnească o însuflețire vijelioasă. În ste
... de ochi strălucea lacrima mândriei, re
... a durerii și a dorului de o înălțare în
... de bașjocură, umilre și ocară, în ca a
... neamul nostru, — bătut de urgia turor
... niriilor.

... eme de două ceasuri, cât au cuvântat
... și Pop însuflețirea sporea mereu și a
... culme cum arare s'a văzut.

... Fost dat însă să ne îndepărtăm est
... de raze însuflețirii și
... floșia care a lăsat orgii la Rona.
... să lăbure și în masa manifestăției
... pe când vorbea d. Goldiș apur
... de țară. În preajma încheierii noastre
... înăscătoare cu beșivă g
... cari agitau în urale însuflețite și al
... straguri roș-albe verde cu inscripția ujen
... deșej-totînk Dr. Tagányi. Pe urmăm
... aite vre o 12 trăsuri în șir, venind din
... , încercate așșderea cu oameni abrițați
... cool și toate s'au oprit apoi în pluma
... arii noastre, desigur oprite de cătră slujășii
... purtau de-alungul sateilor acest convi
... u al celei mai respingătoare dejosiri me
... rzavi, cu o vie bașjocură la adresa demnității
... il nostru.

... ite și mii de pumni se încheștară supt im
... unea aceleiași sentiment cutropitor și re
... și rușinii, și fețele tuturora se încruntă
... dăpoxnsvulsionea aceleiași dureri sfășietoare. Un
... an de bașjocuri izbucni din piepturile mul
... , care se îndrepta acum tumultuoasă spre
... ațorii din trăsuri. Nu mai era chip ca dd.
... iș și Pop să fie locului mulțimea și adar
... au fost toate opintirile celorlalți cărturaide-a
... la E valul întăritat.

... evăzând primejdia ce amenința pe ce din
... ari jandarmii se postară repede în fața lor,
... ndu-și spie mulțime baionetele. Mare ne-a
... însă mirarea, când, ajunși în preajma trăs
... auziam acelaș strigăt repercutându-e în
... e »papricașilor«, acelaș strigăt care ne anima
... oi, strigătul: Trăiască Vasile Goldiș!

... din trăsuri erau în mare parte băieți în
... și ațienți și țărani a căror mutră nu trad cal
... de alegători. O grîndină de bașjocuri se
... anțui asupra lor și jandarmii n'au putut să i
... scă de ploaia de sculpat ce-i ajunse pe »pa
... așie. Intenția slujbașilor era, vădit, să pro
... o încălțerare sângeroasă și se părea că
... pă în clipă un sfîrșit fatal amenință succesu ino
... A învins însă spre fericire trezvia și cumin
... țăranelor noștri.

... tr un țâzlu trăsurile fură pornite și imbeci
... notar Farkas, sufocat de otrava năcazulul că
... a reușit intenția drăcească a aruncat un ou
... în mulțimea alegătorilor noștri. Un nou
... an de bașjocuri izbucni în tabăra noastră și
... se smunciră speriați impleticind în picioarele
... pe un biet nenorocit doborât din trăsura de
... ara vinarsului. Și dat la fost zilei de ieri să

n'apue fără un moment de veselie, după atâta
sbucium și mânie.

Desmeticit de potcoavele cailor nenorocitul iz
bucni:

— Trăiască Vasile Goldiș!
Un freamăt de ilaritate străbătu mulțimea, care
acum era cea mai veselă după ce izbutise să și
descarce amarul.

Linștea se reinstăpâni apoi încet încet și șiruri
lungi de trăsuri începură a se prelinge de-alungul
drumului de țară, ducând pe bunii noștri țărani
pe la vetrele lor, prin satele din împrejurime.

Un grup de flăcăi voinici cerca să se dumi
rească, la un colț de uliță, asupra celor întâm
piate și auziam cum se prindeau unii cu îndâr
jire, că vor răzbuna el rușinea ce le-au făcut-o
»papricașii«.

»Flăcăii trebuie să fie stegarii noștri — le-a
zis d. Pop — și ei au datorita de a veghia asu
pra cinstei satelor lor«. Simțeam acum o învio
rare adâncă, văzând cum frumoasa vorbă a dlui
Pop a fost ascultată.

De cătră seară ne-am întrunit cu toții la casa
primitoare a d-lui Iuliu Tatar preotul gr.-cat. al
Băzavei, unde am petrecut câteva clipe senine,
încântați de triumful zilei.

Cu acceleratul dela orele 8 dd. Goldiș și Pop
au plecat apoi cătră Sibiu, ca să ia parte la
conferința națională.

Tămbălăul dela Radna.

Hăitașii lui Tagányi au cutreerat zilele de a
rândul toate satele din cerc, ducând peste tot
locul corupția banului și a rachiului, iar unde a
ceste mijloace se vedeau insuficiente, ei au re
curs la argumentul baineții și al amenințării
de tot felul. În chipul acesta ei au izbutit să
puie stăpânire murdară pe vre-o câteva sute de
oameni săraci, în parte covârșitoare fără drept
electoral, pe cari i-au transportat apoi căușiți de
alcool, la Radna, parte în trăsuri, parte cu trenul.
Manifestatul tuturor campaniilor din decembrie din
numă. — omul care s'a făcut caragios prin me
dia lui de a-și pune candidatură în cercul ro
mânești. — Tagányi a a an public
care este potrivit de rănu

Cel dintâi care și-a ruciat cuvântul la rân
lău a fost notarul Tomacza din Vărădia, care —
știm de mult — aduce cele mai imbecile ser
vicii politice contrariilor noștri. Neamul românesc
l-a izgonit de mult, cu scorbă, din sânul său.

Dar n'a putut să ingame în tihnă stălcita lui
românească, căci bravii rădnani l-au întrerupt
mereu, pofindu-l să nu spuie neadevăruri. N'a
putut să vorbească nici Tagányi, căci îndată
ce s'a ridicat, a izbucnit din zeci de piepturi:
Trăiască Vasile Goldiș! Erau inimoșii rădnani,
cari erau hotărâți să-i arate dlui »Tocană«, că
poporul românesc nu-l vrea și că, dacă n'ar fi
păzit de baionete, ar fi avut prilej să se con
vingă în mod nemijlocit de simpatia românilor.

Suprefectul Radnei, Salacz se adresă furios
candidatului de preoție, dlui Vasile Groza, pro
vocându-l să mulcomească pe manifestanți. D.
Groza i a răspuns însă foarte corec:

— Să respectăm libertatea de convingeri!
Salacz asmută numai de cât jandarmii:
— Üsételök et mint a kutyák! (Dați în ei ca
în câ il).

Atâtea le-a trebuit jandarmilor. S'au năpusit
însalbatăciți asupra manifestanților, izbându-i cu
paturile puștilor. Manifestanții au fost nevoiți să
se retragă.

Au fost bătuți de jandarmi Nicolae Crișan și
Iernescu, flăcăi din Radna. Vre-o 8 inși au fost
arestați, dar la intervenția dlui avocat Dr. Eugen
Beleş ei au fost puși în libertate.

Luni, au fost ascultați de cătră jandarmi
vre-o 20 de manifestanți. Ei sânt apărați de d.
Beleş și vor face recurs contra voinicului slujbaș
Salacz prin comitetul central de apărare din
Arad.

Va avea Tagányi succes și mai abilit!

»Tocaniștii« huiduți în Miniș.

Din Miniș ni-se vestește următoarele:
Eri, când un tren ducea pe câțiva alegă
tori români rătăciți ai lui Tagányi, spre casă,
trecând prin comuna noastră au fost ata
cați de poporul din Miniș. Bravii minișeni
în însuflețirea lor fără margini nu și-au pu
tut înfrina revolta pentru ticăloșii cari au

trecut prin comuna lor. Au primit pe To
caniștii cu huiduieli, cu ouă dlocite. Trenul
se oprise pe o clipă în stațiune. Minișenii
au smuls steagurile lui Tagányi de pe va
goane, le-au rupt, le-au făcut tot zdrențe
cu cuțitele, apoi au dat foc la zdrențe. Au
fost nimicite vre-o trei steaguri. Un ungar
voise să apere un steag, dar un minișan îl
izbi cu coada steagului de-i trecu pofta.

Bieții români tocaniști, beți și demoraliza
ți s'au retras în vagoane ca niște șoa
reci fricoși și au cerut să plece trenul nu
mai de cât. Un ungar observă că nu se
încrede nici în ei căci beau și mămâncă
din banii lui Tagányi, dar la alegere vo
tează pe Goldiș. Trenul a plecat, fluierând
și el a pagubă.

Minișenii au rămas amenințând cu
pumnii după el. Apoi s'au retras și au
cântat mai multe cântece. Pretutindenii
în comunele de-aici e o însuflețire fanatică
pentru d. Goldiș; numai cei vre-o câțiva ro
mâni tocaniști se căiesc pe-acasă, ascunși căci
li-e rușine să se ivească pe stradă. Curentul
însuflețirii naționale cuprinde ca un vifor tot
cercul și va mătura în ziua alegerii lepădă
turile și străinii. Reușita noastră e sigură și
Tagányi nu va fi ales măcar de și-ar chel
tui toate milioanele.

Situația politică.

Declarațiile ministrilor Székelyi și Hieronymi.

Bogată în momente de însemnătate s'a
desfășurat și ziua de Duminecă, în lumea
politică ungurească. Doi miniștri ai guver
nului, cei mai de seamă politicieni și
dualitatea lor, ministrul de comerț Hiero
nymy și ministrul de justiție Székelyi, au
desfășurat în cercurile unde și-au lansat
candidatura, programul guvernului, intăți
șându-l fiecare în lumina vederilor sale in
dividuale. Programul dat de ministru Szé
kely, apare, deci în mod firesc, întrucâtva
mai liberal și mai atractiv pentru partidele
democratice ungurești, nu însă în aceiaș
măsură pentru noi neamurile nemaghiare.

Reținem din cuvântarea ministrului, ro
stită la Szombathely, următoarele pasaje:

— Convingerea generală în țară e, că soluția
crizei atâră de înfăptuirea mulțămitoare a refor
mel electorale. Nu voi să învinuiesc pe cei cari,
împotriva angajamentului ce-au luat asupra lor în
mod neîndoișos, au trecut pe umerii noștri sar
cina acestei refo:me. Ba sânt gata să admit că ei,
afară de teama ce aveau de judecata poporului,
aveau în vedere și considerații mai cinștite. Căci
oricât de defectuos ni-s'ar părea actualul sistem
constituțional al țării, nu vom putea trage la în
dolă, că acest sistem a asigurat în scurgerea
unei vremi îndelungate, prin multe multe intem
perii, existența noastră națională, precum și în
tăietatea noastră culturală.

— Vom merge cu extinderea drepturilor po
poarelor până la ținuta extremă, pe care ne-o
îngăduesc garanțiile desvoltării netulburate a cul
turii noastre naționale. Nu sântem mici de su
flet. Nu putem să credem că între instituțiile
noastre democratice ar putea izbucni conflict.
Ba sântem convinși că ele se vor sprijini recl
proc. Ungurimea, în trecut, și a păstrat demnita
tea nu prin majoritatea sa disparentă în țară, ci
prin faptul că popoarele conlocuitoare din țară,
cu toată divergența aspirațiilor lor de limbă și
cultură, au fost avizate la conducerea politică
a ungarimii și vor fi avizate și în viltor. Și toe

mai din motivul acesta e de-o importanță vitală ca naționalitățile să fie mulțumite cu soarta lor. În fruntea unor naționalități mulțumite vom putea desvolta mai multă putere, încunjurați însă de dușmanii interni ne vom risipi zadarnic toate forțele noastre cele mai de valoare.

— Pe terenul drepturilor presei, voi urma o direcție liberală, atât în ce privește executarea actualii legi de presă, cât și în alcătuirea reformei acestei legi. Voiesc ca, în marginile legii, libertatea de convingeri, să se bucure de-o libertate cât se poate de deplină. Având în vedere scopul acesta, cred că se impune în mod firesc casarea instituției despre cautiunea ziarelor politice.

Ministrul de comerț Hieronymi, a făcut la Kö-ánya, o aspră critică a gospodăriei coaliționiste. A vorbit apoi despre reforma electorală, rămânând în marginile programului dat de contele Khuen în cameră.

Sărbii radicali contra guvernului.

Ziarul justhrist »Magyarország« va aduce în numărul său de mâine următoarele declarații ale șefului poliției sârb Iasa Tomić:

— Contele Khuen a pornit un război crâncen contra sărbilor radicali. Acest partid e de mult dușmanul contelui Khuen, — încă de pe când primul ministru era ban al Croației. La vechea dușmănie se mai adaugă, că primul ministru Khuen a transplantat sistemul său de guvernământ din Croația și Ungaria.

Contele Khuen a pactat cu partidul independent sârb din Croația, a pactat apoi cu deputații naționaliști din Ungaria, și numai partidul sărbilor radicali n'a intrat la țirguiești cu el, căci acest partid a intrat mai bucuros la învoială cu acei bărbați politici unguri cari luptă pentru neatâr-narea Ungariei. Zadarnic contele Tisza a protestat la Arad contra acestei alianțe.

Un independent sârb din Croația a răsit atitudinea opoziționistă, după ce contele Khuen făgăduise sărbilor că le va da autonomie națională și că le va da și mână de ajutor ca să zdrobească la alegerile congresuale pe sărbii radicali. Contele Khuen a fixat același termen pentru alegerile parlamentare și pentru alegerile congresuale ale bisericii sârbești, așa că partidul sărbilor radicali va trebui să lupte în același timp în două părți. Prin măsura asta primul-ministru a voit să-i slăbească. — Din cele 37 de cercuri sârbești partidul radical a avut la congresul trecut 29, iar 8 le-au avut celelalte partide sârbești.

— Contele Khuen a recurs apoi la arma calomniei. A răspândit prin ziarele ce i stau aproape că la fondurile bisericii sârbești sânt stări neregulate. Totodată se vorbea că în procesul pe care biserica sârbească îl are cu ierarhia română gr.-or., comitetul executiv, ales de congres, împarte onorarii mari advocaților și istoricografilor cari pot servi cu date și documente necesare pentru acest proces. Acum, de odată, contele Khuen a declarat o comisiune pentru revizuirea administrării fondurilor. În fruntea acestei comisii e consilierul ministerial Joanovits Pál, care are încă socoteli nerăfulte cu congresul. În baza paragrafului 22 al constituției bisericii sârbești, controlul e de caderea congresului, iar ministrul președinte nu poate să examineze decât conturile revizuite odată de congres.

Cu toate astea comitetul executiv ales de congres a remis cărțile și socotelile spre revizuire, pentru că și comitetul dorește să se vădească ne-temeinicia bănuielilor ce s'au adus. Totodată a protestat însă contra trimerii lui Ioanovits și a cerut guvernului un alt delegat.

— E de menționat că între biserica sârbească și cea românească e în cursere un mare proces pentru mănăstiri. E vorba de vre-o 6000 de po-goare de pământ, precum și de alte averi prețioase. În procesul acesta guvernul vrea să excepționeze onorariile. Acesta e însă dreptul comitetului executiv, dar onorariile nici nu sânt mari. Opinia publică a fost mult agitată de chestiunile acestea și opinia publică sârbească va sprijini comitetul executiv față de amentecul ilegal al contelui Khuen.

Congresul votului universal.

Budapesta, 4 Aprilie. Congresul votului universal de Duminică a fost impozant și a r-ușit deplin. Au participat muncitorii în număr foarte mare. Oratorii, Kmety, Vázsonyi, Eötvös și alții au vorbit pentru votul universal.

La cuvântarea lui Kmety s'a produs un incident. Kmety a spus că nu e contra votului universal, dar se pot aduce argumente contra introducerii lui în Ungaria. Publicul atunci l-a somat să nu mai continue. Havass Rezső, unul din organizatori, s'a dus la Kmety și l-a înduplecat să nu mai vorbească. Kmety a încheiat declarându-se aderentul votului egal și secret.

Președintele baroului advocaților din Budapesta, în numele tuturor advocaților din capitală, s'a declarat pentru votul universal. Fostul deputat Lendl Adolf a prezentat pe urmă o moțiune pentru votul universal care a fost primită cu însuflețire.

Justhiștii dați în judecată.

»Magyarország« scria, luna trecută, că guvernul vinde pentru bani funcțiile naite. Așa, un prefect din părțile sudice și-ar fi cumpărat situația cu 100.000 de coroane. Consiliul de miniștri din 30 Martie a hotărât ca guvernul să intenteze proces de calomnie contra numitului ziar. În baza acestui hotărâri ministrul de justiție, Székely, a dat instrucții prim procurorului Czárán István, să pornească procesul imediat. Prim-procurorul a încredințat intentarea procesului procuraturii din Budapesta.

Tagányi candidat la Lipova.

»Pester Lloyd« de obicei bine informat, vestește o senzație: Tagányi Sándor candidează și la Lipova! Se pare că după succesele de alaltăieri, d. Tagányi s'a convins că la Radna nu are ce căuta, căci va cădea în mod rușinos și acumia își caută o nouă țară unde afuristil de români și se nădejde mai multă de deputații țării. Și-apoi bani sânt oarecând, așa că d. Tagányi, încât poți cheltui încă pe un cerc. Numai să nu cazi între două scaune, pardon între Radna și Lipova, în Mu-răș!

De peste săptămână.

Cometa lui Halley.

La notița publicată mai pe urmă despre aceasta cometă în să observ că ea trebuie căutată dimineața la răsărit, (iar nu la apus), după cum apare și din notița comunicată de mine mai înainte. E foarte puțin probabil, ca cometa să fi fost văzută cu ochii liberi, deși pe lângă un cer curat (cum nu e al nostru) nu e nici chiar exclus. Cometa 1910 a fost văzută și ziua cu ochii liberi, dar lumina cometei lui Halley nu poate să ajungă o astfel de intensitate, căci intensitatea atâr-nă de regulă dela apropierea reală de soare, iar cometa 1910 a a fost la o apropiere de câteva milioane kilometri numai, pe când cometa lui Halley la apropierea cea mai mare va fi încă la 90 milioane kilometri depărtare. Ea se apropie de prezent de soare (în realitate) și va ajunge distanța minimă (perihellul) dela acela la 19 April, iar intensitatea și mărimea reală a cozii cometei se ajunge abia după trecerea prin perihellu. Să nu se confunde distanța și mișcarea reală cu cea părelnică. Cometa de prezent se depărtează de soare la părere, rămânând tot mai departe spre dreapta lui, în realitate însă ea se tot apropie, fiind acum de cea parte a soarelui, de unde înaintează mereu spre soare și totodată și spre noi, cari ne aflăm de aceasta laltă parte.

Distanța părelnică a cometei dela soare e de prezent cam de 10 grade (un grad e cam de două ori mai mare decât diametrul părelnic al soarelui, sau al lunii). Fiind deci foarte aproape

de soare ea nu răsare decât cu vr'o 40 priminte de ei și e aproape imposibil să se vază cu ochii liberi nu numai din cauza luminei strălucitoare și din cauza ceței dela orizont. Să se vază deci așa îngrabă somnul de zi, căci și soaream căutat o dar n'am găsit-o încă. Dacă n'așteptăm vr'o zece zile. Un binoclu nu poate să dea nici o idee bună servici. Ca punct de orientare pe servl planeta Venus (de prezent luând deimineață). Cometa trebuie căutată cam la ora 10 și soare, mai mult în vecinătatea orizontului, dar peste vr'o opt, zece zile.

- Nemaghlarii și recensământul din țările Unite. Ziarul slovăcesc »Slovenski Denik« din New-York, că senatul Statelor Unite a hotărât ca cu prilejul recensământului din această țară să nu mai fie înregistrate din Austro-Ungaria să nu mai fie înregistrate registre după cetățenie, ci după naționalitate. Ei nu vor mai fi înscrși deci ca austrieci și ungari, ci ca nemți, unguri, sloveni, români etc. A fost greu a se face să se adopte proiectul acesta de corpurile legiuitorului senatului pledează pentru el senatorii Oliver și Bath. Diplomația austro-ungară a încercat să împiedice vorbirea lui, dar înzad. Recensământul care va începe în 15 Aprilie, va fi produs după noua normă.

Hărțirea e importantă și pentru noi românii, căci om ajunge în sfârșit să cunoaștem numărul exact al românilor emigrați în America.

— Sanțiunea prealabilă a reformei electorale croate. Banul Croației, d. Nicolae Masliwa fi primit în cursul săptămânii viitoare în aiență la M. Sa. Banul va prezenta proiectul de reformă electorală pentru Croația spre obține sanțiunea prealabilă.

— Primarul din Feni ucis. În comitatul Feni (comit. Timișului) sătenii Ioan Lipovan și Mari Lipovanu (Badea) au ucis în seara 29 Martie pe primarul Lazăr Miloș care se afla în crâmă. Ucigașii au fost prinși și duși de la Aradul-nou.

— Donațiunea pentru zidirea bisericii orientale române din Viena. În scrisorie: Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Ioan Meșianu a binevoit a dărui pe fondul zidirei, considerabila suma de 100000 coroane. Pentru aceasta jertfă, făcută de Mitropolitul nostru spre consolidarea și progresul națiunii noastre, înalt Prea Sfințitul Sale cele mai profunde mulțumiri și-l roagă să ne păstreze și pe viitor cursul Inalt Prea Sfinției Sale, ca să poată aduce la îndeplinire opera noastră. În ziua 4, IV 1910. General Alexandru Leacă președinte.

— Congresul panslavist din Sofia. Comitetul organizator al congresului slav din Sofia a decis să invite cu ocaziunea serbărilor congresului ca oșpeți de onoare pe unele persoane slave marcante precum și pe reprezentanții comitetelor slave și ai municipalităților capitalelor din diferite regiuni locuite de slavi.

— Explozie într'un arsenal. Din Paris telegrafiază că în arsenalul de pirotehnie din Cherbourg a explodat ieri o cartușă de dinamită. Din norocire, explozia s'a întâmplat înainte de începerea serviciului.

— Laboratorul s'a prăbușit. Nu se știe încă cauza exploziei.

— Vechimea pământului. În studiile geologice și fizicianilor, asupra vechimei pământului, găsim rezultate foarte variate și rezultate foarte nesigure.

Geologii după studii foarte amănunțite, cred că pământul există mai de mult decât de 300 milioane ani, și numai decât vin apoi fizicianii cari calculează formațiunea coajei conform legei calorice, și ne spun că nu poate fi mai vechiu decât de 20—30 milioane de ani.

Un drum nou pentru stabilirea vechimei pământului noastre, ne-a deschis studiul substanțelor radioactive evoluțiunilor acestora.

Ca rezultat final al acestei evoluțiuni, ne este destul de cunoscutul Helium. Thorium a stabilit ajutorul acestuia, cifra cea mai apropiată de rezultatul cercetării sale a fost stabilit în cifra de 10 milioane de ani, rezultat ce se apropie mai mult de cele ale fizicianilor.

Primit, răposatul întru fericire, I. P. S. S. Calinic Miculescu pe patul de moarte a mărturisit credința catolică și a fost deslegat de Iosif Palma arhiepiscop romano-catolic.

Subscriși arhimandriți Valerian Kirită Eclesiarh sfintei mitropolii, Theodosie Cherciulescu preot și duhovnic al sf. Mitropolii și Iustin Săvulescu ca preot al catedralei mitropolitane, delarăm pe a noastră conștiință și pe ființă adevăr, că în ziua de 13 August 1886 fiind slujitori tot la această sfântă mitropolie, am slujit cei doi d'întăiu ca preoți, iar cel din urmă ca arhidiacon în paraclisul patului mitropolitan sfânta liturghie, pentru înălțarea răposatului I. P. S. S. Calinic Miculescu apoi cu toții trecând în apartamentul I. P. S. S. Calinic, l'am împărțit cu sfintele taine, după care în urmă la 14 August 1886 a încetat din viață.

arhimandritul eclesiarh: arhimandrit duhovnic:
Valerian Kirită Teodosie Cherciulescu
arhimandrit:
Iustin Săvulescu.

Ziarul »Seara« concludă astfel:

Aceste documente arată că Mitropolitul Calinic Miculescu, contrar afirmațiunii Canoniceului Baud a murit ca bun ortodox împărțit de preoții sf. Mitropolii și că la ceasul morții nu se afla lângă patul Mitropolitului, arhiepiscopul catolic Iosif Palma.

Se înțelege că lucrurile nu se poate să se oarească aici.

Săntea în drept și noi și toată țara să aștepte aceste de cari a vorbit în scrisoarea sa canonicul Baud ce dovedesc că Mitropolitul canonic și a manifestat în ultimele sale momente credința catolică.

Canonicele Baud, care a ridicat această gravă chestie este dator să vorbească fără întârziere, chestiunea este prea gravă ca să poată fi întârziată.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 6 Aprilie n. 1910.

Din cauza sfintei sărbători de Joi, Buna-vestire, proximal număr al ziarului nostru va pare numai Vineri la orele obișnuite.

Pentru »Reuniunea femeilor române în Arad« au mai sosit următoarele lucruri de donație: Prin doamna Catinca Bârsean (Brașov) o doamnă din București care nu dorește să se numească: două manșete și un guler broderie în motive românești, un ridicul și trei punguțe pentru bani asemenea cusătură cu motive românești.

Intr'una din listele lucrurilor de mână anunțate s'a sirecurat o greșală pe care o rectificăm; doamna Emilia Bodrogeanu (Pecica) a trimis nu două cum s'a anunțat ci patru tevițe croșetate.

Froces de despărțire. »Telegraful Român« anunță că biserica gr.-ortodoxă sârbă din Arad a cerut la tribunalul regesc din Budapesta, comuna bisericească gr.-ort. Brestovaț, acum în comitatul Timișului să fie încorporată la mitropolia sârbă din Carloveț, fiindcă numai în eroare a fost încorporată la timpul său la mitropolia gr. ort. română, după ce locuitorii ei sunt români, ci sârbi din Muntenegru (așa numiți cotcorezi), cari în cursul vremii au fost românizați, — mai ales, că înșiși locuitorii comunei au declarat într'un protocol luat la fața locului din partea autorității bisericii sârbești, că ei vor să treacă la sârbi. Apărătorul intereselor

bisericii noastre, d. avocat Dr. Emil Babeș a arătat imposibilitatea juridică a acestei cereri, iar tribunalul, acceptând punctul său de vedere a respins pe sârbi cu acțiunea lor, judecându-l la purtarea tuturor cheltuielilor, pe motivul, că »din credincioși de limbă română nu se poate forma comună bisericească sârbească«.

— Mare incendiu în Tîrgu-Neamț. Citim în ziarele din România: Un violent incendiu a izbucnit ieri noapte în Tîrgu-Neamț. Alimentat de un vânt puternic, focul a distrus douăzeci de case și a cuprins și biserica sf. Ilie din localitate. O panică indescribibilă a produs în oraș alarma dată. Ajutoarele fiind insuficiente s'au cerut la Roman, Iași și Pașcani pompieri. Dacă vântul nu înceta, orașul întreg era să fie azi complectamente distrus. Minunea a făcut numai ca vântul să înceteze ieri dimineață. Incendiul a putut fi astfel localizat. Fiind unele indicii că focul a fost pus, parchetul a fost avizat și a început cercetările.

— Chestia Finlandei. Se anunță din Petersburg: Comisia Dumei pentru proiectul relativ la Finlanda a ales ca președinte și secretar doi naționaliști, apoi ca vicepreședinte și raportor doi octombriști. Președintele și vicepreședintele dietei finlandeze au declarat reporterilor ziarului »Wiedomosti« că dieta va respinge cu siguranță manifestul Imperial cu privire la Finlanda și care a fost publicat de curând.

Duma a ales o comisie de 21 membri spre a delibera asupra proiectului finlandez. Această comisie e compusă de 7 octombriști și 7 membri ai partidului dreptei și naționaliști, 6 cadeți și progresiști, un membru al partidului din stînga.

— Expreședintele Statelor-Unite nu merge la Papa. Se anunță din Roma: Expreședintele Roosevelt trebuia să viziteze azi pe Papa. Această vizită însă nu a avut loc din cauza unei greșeli pe care a secretarului Mery del Vall. Acesta spus lui Roosevelt condiția ca atunci când va merge să viziteze să se abțină de a merge în biserica protestantă din sf. Metodiu. Faptul acesta l-a indispus mult pe Roosevelt din care cauză a renunțat a vizita pe Papa.

În jurul acestei chestiuni se mai comunică următoarele din Roma:

Expreședintele Roosevelt, pe când se afla în Condocoro (Africa) a trimis o telegramă ambasadorului egiptean din Roma, prin care se aducea la cunoștință că ar dori foarte mult să vadă pe Papa.

Ambasadorul răspunzând la această telegramă i-a spus că și Papa ar dori să-l vadă și speră că nu vor interveni complicațiuni cu ocazia vizitei președintelui Fairbanks.

Roosevelt a răspuns că Papa are dreptul să primească vizite și să le refuze și în cazul când dânsul nu va fi primit, faptul acesta nu l'ar supăra, nici indigna; însă nu primește o astfel de condițiune care ar jigni libertatea lui personală. Mery del Vall ținând la unele condițiuni, Roosevelt a răspuns că nu va vizita pe Papa.

— În america de sud amenință un războiu. Se telegrafiază din New-York: Mai mult decât probabil că încurând are să izbucnească un război, de-oparte între statele Chile, Ecuador și Columbia, iar de alta între Peru. Armata din Peru a fost deja mobilizată. Pricina războiului ar fi atacurile îndreptate contra consulatelor din

Peru și Emador, atacuri cari ar fi de-un caracter foarte grav. Lumea din Washing'on așteaptă cu siguranță izbucnirea războiului în cel mai scurt timp. Acușele s'au ridicat din pricina unor neînțelegeri dela granițele statelor amintite.

— Rugare. În anul 1908 nrul 128/908, comunitatea bisericească din Suncuș (com. Biho) în urma încuviințării Veneratului Sinod Eparhial în meritu zidirii unei biserici, în amintita comună din Bihor, lansat către marini moși creștini, oficiile parohiale, institutele de bani românești, către persoanele mai cu dare de mână, un apel alăturând și o listă pentru colectă.

Rezultatul a fost așa, de bogat, încât abia s'au putut acoperi cheltuielile de tipar și expediție, zidirea sfintei biserici e în curgere, dar vom fi siliți a o întrerupe neputând satisface datorriilor împreunate cu zidirea și prin aceasta ne vom expune și unui blam.

Neputând trimite o nouă rugare acelor cari au primit apelul nostru, provocându-mă din nou la frumosul citat din sf. scriptură a sf. apostol Pavel către cor. c. IX. nr. 7. »Pe dădătorii de bună voie iubește Dumnezeu« pe aceasta cale vin a ruga din nou sufletele nobile cari au primit apelul nostru, să bine volască a ne veni în ajutor cu obolul lor, iar acolo unde nu s'a putut încasa nimic să ni-se retrimită colectele ca astfel să putem face o socoteală corectă Veneratului Conzistor despre sumele intrate, cari se vor chita tot odată și pe cale ziaristică. Suncuș, la 8/21 Martie 1910. Cu distincă stimă Ioan Boțoc, preot român.

— Alegere de învățător. Ni-se scrie: Duminică a avut loc în comuna Birna (eparhia Caransebeșului) alegerea de învățător, fiind ales cu unanimitatea voturilor d. Ioan Draghici. Contracandidatul d sale, d. Filip Răduț n'a căpătat nici un vot.

— Cererile evreilor din Rusia. Se anunță din Petersburg: Rabinii în un congres la Petersburg. O delegație a rabinilor s'a prezentat la d. Iswolski și l'a rugat să »înțeleagă« cererile evreilor.

Stolipin a răspuns că evreii sânt elemente revoluționare și că le strică mult chiar lor faptul că se leagă de vechiul testament, fără să primească pe cel nou. Până când evreii nu vor munci pentru tron, până atunci soarta lor nuse poate îmbunătăți, deci nu poate da nici o garanție pentru dânsii.

— Albi antropofagi. Un număr de Chilieni au alcătuit o bandă în ținutul apei Rio Negro, care arde și omoară în împrejurimi. Au lovit o mulțime de armeni săraci, fugiți aci de groaza măcelurilor din Turcia-asiatică. S'a dovedit că Chilienii nu numai l-au ucis, dar că i-au și mâncat. În sfârșit, potera argentină a prins pe capul bandei Cuya și încă pe patru. Cuya a mărturisit că biftecii de turc l-au p'ăcut foarte mult. Cei-alți spun că au mâncat numai ca să vadă ce gust are carnea de om. Potera a mai prins o femeie care tocmai punea la foc carne de om!

— Căile ferate strategice ale Japoniei în Asia ră-ăriteană. Japoniezii după încheierea păcii dela Portsmouth, lucrează mereu la îmbunătățirea căilor ferate spre a putea la nevoie transporta 500.000 de oameni în trei săptămâni la Mukden și la Yalu, la granița Coreei către Siberia răsăriteană.

Calea ferată dela Antung la Mukden prin Liao-Yang au făcut-o în timpul războiului, cu linie simplă și îngustă, cu gări înghebate, fără linii de garaj și fără parc îndestulitor de vagoane. Ei prefac și fac în stare a transporta zilnic câte 6000 de oameni pe zi dela Antung la Mukden. Acuma ar transporta numai câte 2.000.

Alt port japonez e Dalny și pe aci lucrează ca să poată transporta 6.000 de oameni pe zi.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela Székely și Réti fabricanți de mobile în Marosvásárhely,

capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului.

În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu desene. - Să fim atenți la firmă!

Linia Seel Fuzan în Coreea e în starea cea mai bună din toate punctele de vedere; tot astfel alte linii în Coreea, plecând dela porturile ei, ca Cemulpo, Mazamfo, Gheusan etc.

Așa dar laponezii nu s'au culcat pe laurii câștigați și peste un an nimeni nu va fi în stare a le sta împotriva pe apă sau pe uscat în Asia răsăriteană.

x Vin de vânzare, calitate excelentă, stors din boabe de Bucator și rizling se află la d-na Iuliana Belu în Radna (Măriaradna).

x Economilor! Nu mai cumpărați mașini de prost fabricat sau cu totul nepractice dela samsari sau negustori. În interesul vostru cereți referindu-vă la ziarul nostru firmei **Sam Wagner**, Sibiu Nagyszeben, catalogul ilustrat despre unele și mașini agricole și pentru mori, unde veți afla tot felul de mașini pe lângă prețurile originale de fabrică. Numita firmă și-a câștigat prin mașinile sale bune și serviciul conștient, cel mai bun nume, nu numai în țară ci și în România.

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch sau Anisette, Benedictin, Charreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiul de drojii și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. **Burger Frigyes**, farmacist în Cluj-Kolozsvár.

x La croitoria universală. I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cismădică Nr. 30, Telefon 172. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebita atențiune asupra reverenzilor prețefști, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se pregătesc în timp foarte scurt.

x O femeie cruțătoare dacă extratipul erde cele și rum le cumpără dela mine, cruță 100—200% din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezenții de liqueruri: absynth, allasch, anisett, băutură amară engie, cacao, ciocoladă, curacao, catez, obium, smeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punciu, rostopcin, silvoriu, vanilie, în doze de câte de 50 fileri, din cari se poate pregăti 1½—2 litri de liquer. La comanda de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis. Esență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Corespondență și în limba română. Modul de întrebuițare se dă la fiecare sticlă. — **Dobay Kálmán**, drogerie la »Crucea roșie« în Békéscsaba, Vasut-utca.

ECONOMIE.

Plata grânelor din Aradul-Nou 2 April 1910.

S'a vândut azi:

grâu 2—300 mm.	12.50—12.70
orz mm.	6.10—
ovăș mm.	6.70—
secară mm.	8.10—
păpușoi 300 mm.	5.60—5.65

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta. Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Orzu nou

De Tisa	28 K. 95—30 K.
Din comitatul Albei	28 » 80—29 » 80

De Pesta	28 » 90—29 »
Bănățnesc	28 » 95—29 »
De Bacica	28 » 60—29 »
Secară de calitate I.	19 » 75—20 » 05
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—19 » 65
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75—14 » 95
Ovăș de calitate I.	15 » 70—16 »
Ovăș de calitate a II.	15 » 40—15 » 60
Cucuruz	14 » 80—15 »

BIBLIOGRAFII.

În atențiunea domnilor învățători! Între cărțile menite a îndruma pe învățători într-o satisfacere pe deplin cerințelor noiei legi școlare cu privire la progresul în limba maghiară, fără îndoială ediția a II a a cărții »Manual (curs metodic) pentru propunerea limbii maghiare...« după Dr. A. Schullerus de I. Popovici ocupă loc de frunte. Ținând cont de noul plan de învățământ acest manual arată pas de pas calea și metoda de urmat pentru a ajunge cu siguranță la rezultatul dorit. Modelele de prelegeri pot servi drept îndrumare și celor mai slabi în ale metodice și chiar un învățator, care nu posedă perfect limba maghiară, se va perfecționa însuș propunând după acest manual.

Se poate procura dela editorul W. Krafft din Sibiu (Nagyszeben) pentru prețul de cor. 1.— »Cartea de citire și gramatică maghiară« de aceeași autori, partea II B. va apare în curând în ediție nouă, precum și un adaus la partea I.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

»Viforul«, dramă în 4 acte de B. Delavrancea
Cor. 2.50 plus 20 fil. porto.

Povestiri alese de Ion Dragoslav Cor. 0.55 plus
10 fil. porto.

I. Russu-Sirianu: La Roma, schiță din
călătorie . . . . . cor. 2.—

Dr. E. Babeș: Diagnoza . . . . . cor. 3.—

A. Cosciuc: Nutriția animalelor de casă
(în germană) . . . . . cor. 1.50

A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. cor. 1.60

» » » v. III și IV. cor. 1.—

Isidor Ieșan: Românii din Bosnia și

Herțegovina în trecut și prezent . . . cor. 1.50

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de

Buteasa, schiță biografică . . . . . cor. 1.—

Chestiuni din dreptul și istoria bis.

române unite, partea I . . . . . cor. 2.—

partea II-a . . . . . cor. 1.50

Discursuri; Autonomia bisericească;

Diverse . . . . . cor. 5.—

Ierarhia românilor din Ardeal și

Ungaria. . . . . cor. 3.—

Mitropolitul Sava Brancovici . . . cor. 1.50

Amintirea lui T. Cipariu . . . . . cor. —.50

Posta Redacției.

Baia-Mare. Se pare într'adevăr că aveți multă dreptate și »credinciosul« a prezintat lucrurile într-o lumină falsă sau tendențioasă. Avem toată bunăvoința de a recunoaște asta. Dar mai ales după rectificările din »Gazeta« găsim că-i de prisos să mai revenim. Dacă am publica rîndurile dvoastră altcum bine scris, ele ar provoca — nu-i așa? — un răspuns care la rîndul lui ar chema o replică etc. și s'ar naște o polemică lungă care nu ar avea mult folos. Campania

electorală reclamă să ne îndreptăm toată atenția și toate eforturile spre un singur obiectiv și o discuție de acestea ar fi în interesul public, deși, cum am spus, se pare că nu este multă dreptate.

Prietenu! Brad. Scrisoarea de care am vorbit n'am primit-o. Îți mulțumim pentru servicii ce ne-ai făcut.

P. I. Păltinș. Cele ce ne scrii, sînt prea puțin însemnate decât să se poată scrie ne altele despre mișcările vîrșmașilor și ai naționaliștilor și vom publica bucuror.

Posta Administrației.

Dim. Băgăria, Oravița. Am primit abonament până la 1 Iulie 1910.

Vasile Ciortea, Muierău. Am primit abonament până la 1 Iulie 1910.

Ioan Ștefanovici, Vinga. Am primit abonament până la 1 Iulie 1910.

V. Fleșieriu, Comlăuș, Am primit abonament pe anul întreg 1910.

Nicolae Radu, Cenadul-sărbesc. Am primit abonament până la 1 Iulie 1910.

Pavel Scrob, Luguzău. Am primit abonament până la 1 Iulie 1909.

Gheorghe Popoțiu, Murani. Am primit abonament până la 1 Ianuarie 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu
»Tribuna« institut tipografic, Nichin

Medic român în Karlsbad

Dr. Enea Nicolae

Karlsbad, Haus Feigenberg

— vis-à-vis de Mühlbrunn —

Caut

Un candidat de advocat

— cu praxă —

pe lângă condițiuni favorabile. —

renții sunt rugați a se adresa la sub-

Basiliu P. Harșanu, avocat în

Credit pe ipotecă, pe cambii

și pentru oficianți

mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

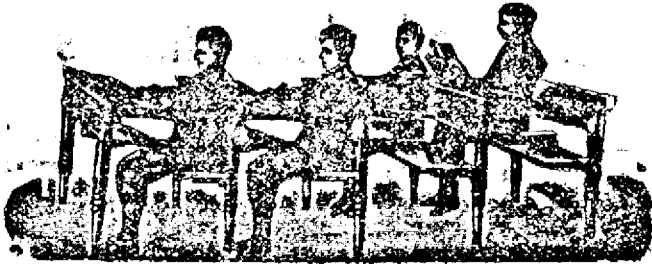
str. Weitzer János

Telefon nr. 376.

FEIWEL LIPOT utodai

Budapest

IX. Ipar utca 4.

Bănci de școală

Moblie de școală

Mobilă modernă de birou

și fabricare de instrumente gimnastice

Catalog de prețuri gratuit și porto

„JULIA“

ut de credit și economii societate pe
acțiuni în Alba-Iulia.

CONCURS.

ntro ocuparea postului al 2-lea de
contabil să escrie concurs cu termin
5 zile dela prima publicare.
nolamentele sunt următoarele.

Salariu anual 1200 coroane, carele tot
ani se urcă.

Tantiema, în anul expirat a fost 314
ane 72 fileri.

Drept de pensiuie.

oritorii de-a ocupa acest post au a do-
că au absolvat școala comercială cu
ritate și că posed pe lângă limba ro-
ă încă cea maghiară și germană. Alege-
se face provisoriu pe un an, — și în
că va corespunde va fi denumit de-

ompetenții cu praxă vor fi preferiți.

Alba-Iulia, în 2 April 1910.

Direcțiunea.

„ȘIȘIANA“, inst. de credit și econ. în Timișoara.

CONCURS.

Centru ocuparea postului de funcționar
Institutul de credit și economii „Timi-
șoara“, din Timișoara, se publica concurs.

Lea concurenți se cere să cuno-
ască în vorbire căl și în scriere limbile
maghiară și germană și să fie pe
lin cuificați. Afară de aceasta concu-
ții trebuie să aibă praxă necesară pentru
cea conduce singuri registrele institute-
și a compune singuri bilanțul, iar până
terminul fixat mai jos pentru trimiterea
telor, să se prezinte în persoană la
titut.

Remuneratunile împreunate cu acest post

Salariu anual . . .	K	1,400.—
bani de cvartir anual	K	420.—
Tantiemă anual circa	K	300.—
eventual adaus de s um- pete, anual . . .	K	210.—
In total	K	2,330.—

cererile însoțite cu documentele în regulă
să fie trimise până la 15 Mai a. c. la

Direcțiunea.

Casă de vânzare.

Intr'un oraș din Ardeal, centru românesc,
se află de vânzare din mână liberă o casă
constatătoare din prăvălie de coloniale, căr-
ciumă și odaie de locuit, instalat cu ilumi-
nație electrică și telefon. Prețul e 30.000 cor.
Datoria pe ea e 8.000 cor. Casa e așezată
în centru unde circulația e mai mare. A se
adresa administrației ziarului „Tribuna“.

Un candidat de avocat

— cu praxă —

află aplicare momentan în cancelaria lui
Dr. Hariton Pralea, avocat, Sárkány,
pe lângă condițiuni favorabile.

Un practicant sau învățăcel,

se primește numai decât la **Tipografia**
„CARMEN“, Petru P. Barițiu în Cluj,
(Kolozavár) strada Ferencz József Nr. 58.
Preferiți vor fi cei cu 2—3 clase gimna-
ziale. Condițiuni favorabile.

O mașină de călcat,

„Marshall & Comp.“

cu putere de 6 HP. mari, folosită de
3 ani, se află de vânzare cu prețul de
300 cor. Cumpărătorii să se adreseze lui
Gheorghe Șiclovan Mitruț, D. Fécška,
Nr. cășii 870.

Botinele cele mai elegante

pentru serate și baluri, în splendidă
variație de culori și execuție ireproșă-
bilă; de asemenea **ghete ame-
ricane** marca: „The Barry, The
Burt & Pachard, King și Moccasin“,
**încălțăminte orthopedice, Cassala-
Engelhardt, le găsiți la marele magazin**
— de specialitate a lui: —

WEINBERGER JÁNOS

ARAD, Piața Andrássy 20.
pe lângă prețurile cele mai convenabile
— și serviciul cel mai prompt. —

Schimb de local.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că
atelierul meu de lăcătare artistică
și pentru edificii se află începând cu 1 Martie în noul
local din strada Bachgasse Nr. 11.

Prin introducerea uzinei electrice și a mașinilor ajutoare
sunt în plăcuta poziție de a putea satisface și celor mai mari
cereri, oferindu mi serviciile pentru toate lucrările de lăcă-
tărie, edificii, instalații de apaducte și latrine, precum
și orice lucrări și reparaturi ce cad în această branșă.

VICTOR DRODTLOFF,
lăcătar,

Sibiu—Nagyszeben—Hermannstadt, Bachgasse Nr. 11.
Ingrădirii de vile, biserici, etc. — Cele mai bune accesorii pentru
încalzit. — Ferești de fier și oțel pentru fabrici, magazii și
pivniți. — Prospecte complete de prețuri și informații gratuite.

Vin bun,

se află la subscrișul producător de
vinuri, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu 50 fil. litra.
Vin vechiu din	—	1908	„ 46 „
Vin Rizling și Roze	1908	„ 50 „	„
Vin d'n	—	1909	„ 40 „
Vin Rizling și Roze	1909	„ 42 „	„
Vin alb de masă din	1909	„ 36 „	„
Vin Roșu din	—	1908	„ 52 „

Prețurile cele mai joasă. E vin din coastele
dealului Șiria (Világos) nu de grădină, nici
câmpie, ci din deal

Rog onoratul public a fi cu încredere.

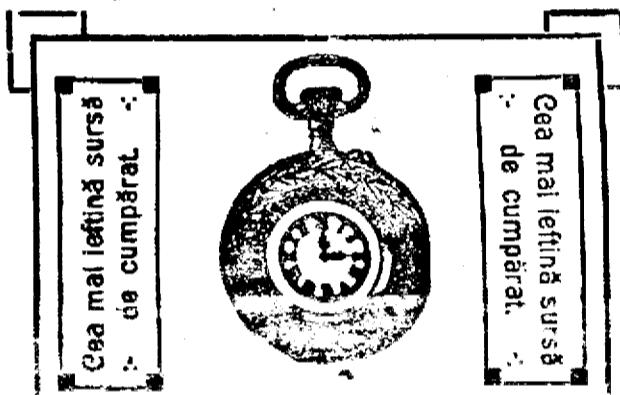
Butoaie dau împrumut pe timp de una
lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul se vinde dela 50 litre în sus, pre-
țurile sunt calculate după litră.

Rog onoratul public a-mi scria curat nu-
mele, comuna și gara.

Cu stimă:

Petru Benea,
proprietar de vil, Șiria (Világos).
(Arad megye).

BINDER

clasiornicar și glavaerger în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
toffelul de clasornice de aur și argint
precum și clasornice de metal și nickel
Articlii de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturile solide și ieftine. Serviciu conștințios.

Premiat cu premiul I la București în 1894.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on-
domni preoți și învățatori precum și
întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziție să
servec în ori e vreme cu ori-ce fel de
lucru de sculptură și măsurit pentru
sfintele noastre biserici creștinești d e.:

**Iconostase (Temple) Străni, Tro-
nuri, Scaune, Chivote, Răpizi,**
Uși, Cadre, etc.

în ori-ce stil s'ar recere, cu cele mai
moderate prețuri. Construiesc PLANURI
după dorință Pentru toate lucrurile mele
iau garanță deplină că sunt de prima
calitate atât ea lucru cât și ea artă.

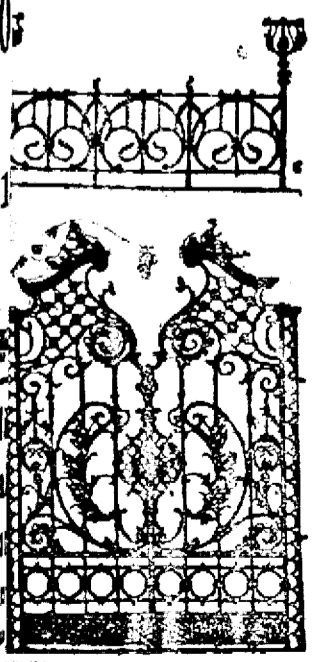
Attrăgând atențiunea on. public asupra
împrejurării, că chiar buna cuviință ar
aduce cu sine ca bisericile noastre ro-
mânești prin măestri români să se în-
frumșezeze.

Rog bunăvoința în special a onor. oficii și
comitetele parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iuliu Bosio,
sculptor și auritor în Berliște,
poșta Jám (Banat).

Promovat cu distincție de școală de sculptură.

**Cea mai mare și mai ieftină
firmă de grădinărit din țară.**

200.000 bucăți de ulțoi de viie
200.000 bucăți riparia, 100.000 bucăți
pomi frumoși cu coroană, 200.000
bucăți trandafiri nobili, 100.000 buc.
arbori de lux și cireși de lux se pot
căpăta cu un preț fabulos de ieftin.
CATALOG de specii și prețuri se
trimite gratuit și porto franco, firma:
Váradvelencel műkertészeti
és rozsatelep Nagyváradon.

In atențiunea damelor!
S'a isprăvit cu fața urâtă!
Alfia americană contra petelor.

Este cel mai bun, dur și nestricăcios remediu contra
petelor, a phitriadismului și a tuturor necurățiilor
din față. Este singurul remediu neîntrecut încă, recomandat
de mai multe celebrități medicale, pentru curățirea de pe,le,
phitriadis și ephelides. În străinătate se exportă en-gros.

Un borcan costă 2 cor. și porto postal 20 fileri.
Se găsește exclusiv la inventator și fabricant: **Molnár János** — Farmacie la Duhul Sfânt în —
Szombathely, Főter 42 Tr.

**Nu există un mai frumos cadou de sărbători decât un
GRAMOFON!**

Catalog nou ilustrat de prețuri pentru
gramofoane și plăci românești trimis
oricui gratis și franco.

Cele mai excelente gramo-
foane se capătă pe lângă garanția
de 10 ani dela 9 fl. în sus. —

Plăci mari cu piese pe două fețe
dela 1 fl. 25 cr. în sus. —

Cea mai ieftină cursă de cumpărat:

Róth József,

Magazin mare de gramofoane în
Bogdanbánya, GED, Könyök u. 30.

GUIDO KOVÁTS

Atelier optic, meha-
nic și electrotehnic.

SIBIU — Bld. de Independența, M. u. 27.

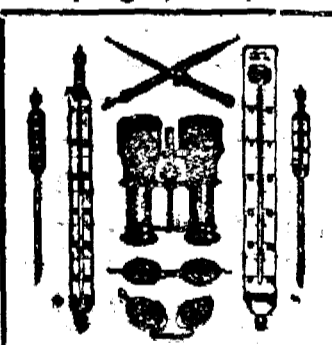
Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri,
ornamente de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lor-
nete campestre și
telescoape fran-
ceze de operă etc.
Aparate și utensilii
fotografice.

Barometru și
Termometru.

Gramofoane.

Atelier pentru apa-
rate școlare pentru
școală etc.

Tot-felul de cum-
pene și măsură-
toare de fluidități
și a. pentru vinars,
vin, must, oțet și
cumpenă pentru
zahăr. etc.

Mare depozit de
instrumente chirur-
gice.

Reparările se fac
prompt și ieftin.
Serviciu conștientos.

Tot-felul de pâine bună de cartofi din Brașov.

TENTESCH VILMOS JÁNOS

brutarie și pregă-
titor de alimente.

Brașov—Brassó, Közép u. 23. (Ó-Brassó).

Specialități de prăjituri: pesmet (biscuit)
de ovăș și grâu pentru sănătate, pâine lată
pentru diabetici, pâine de ovăș pentru
reconvalescenți, pâine Graham, prăjituri
cu nuci Graham, pâine de nuci Graham,

pesmet (zwickak) de nuci Graham, pesmet (zwickac) de slăd
de-nuci Graham, pâine fină și dură Graham pentru anemici
și suferinzi de stomach și pentru nutrire pruncilor. —
Cafea-caramel-cereale poame, extracte de nucă (unt de nucă).

Distins la expoziția internațională a bru-
tarilor în anul 1907, din Budapesta cu
medalia de aur și la expoziția interna-
țională de igienă din Paris cu medalie
de aur și cu dipl. de on. Catalog gratuit.

Specialități de prăjituri și pesmet (zwickack) de Brașov.

Sănătatea este comora cea mai prețioasă.

PRĂVĂLIE NOUĂ.

Fodor és Halász

prăvălie pentru pălării, lingerie
și modă bărbătească în

Arad, lângă magaz. Neumann M

Mare asortiment de

pălării

engleze, italiene și din țară.

Specialități în cravate.

Cele mai bune

mănuși și ciorapi trainici.

Bețișoare de promenadă, umbrele, port-
moneuri și portțigarete elegante, etc. etc.

Trusouri pentru bărbați,
gata și la comandă.

Comandele din provincie se efectuează prompt.

Prețuri fixe. — Serviciu-excelent.

Telefon intra și extraurban 457.

TUNNER CORNEL

Industrie de mar-
moră și granit.

Timișoara-Fabric, Andrássy ut Nr. 22.

Timișoara-Josefin, Hunyadi-u. Nr. 4.

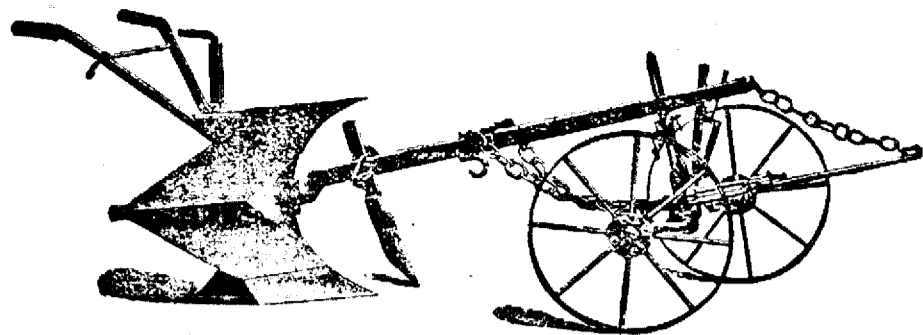

Își recomandă magazinul
asortat bogat monu-
mente, table de mar-
moră, statul, fabricație
proprie în executare de

gust frumoasă și cu prețuri moder.
Având un magazin bogat, lăferez mai
— ieftin ca orice concurență. —

Recomandându-mă on. public cu stimă

TUNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

Sam. Wagner,

Prima turnătorie de fer Sibliană mare fabrică de mașini agricole, atelier de mori și prăvălie de fier. Nagyszeben.

Cea mai neîntrecută fabrică de mașini agricole, executate cu cea mai mare precauțiune.

MAȘINI DE LÂNĂ diferite mărimi. DARACE de lână. LUP pentru scărmanat lână. PINĂ pentru abale (postavuri).

■ Foarte mare export în România și Orient. ■

Instalează:

MORI de orice mărime. — CILINDRE la mori pentru asortat făina. — CONDUCE DE APĂ etc. etc. —

Efectuază:

Cele mai bune ŢEVI TURNATE pentru conducte de apă. Mare turnătorie de FIER și ALAMĂ. Foarte mare depozit în ŢEVI DE FIER de orice dimensiune. Cel mai mare asortiment în MAȘINI DE TREERAT de orice mărime. Foarte mare asortiment de MOTOARE dela 2 cai în sus.

Pe lângă cea mai mare garanție.

Prețuri foarte reduse și condițiunile cele mai avantajoase. ::

EXPLICĂRI și CATALOAGE la cerere gratis și franco.

Mașina de spălat

„WELTWUNDE

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albitorul lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devine lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și

FĂRĂ chlor! FĂRĂ ajutor! FĂRĂ frezare! FĂRĂ terpenină!

Prețul 40. — Cor.

Cereți îndată prospect gratuit de

WILHELM OBER

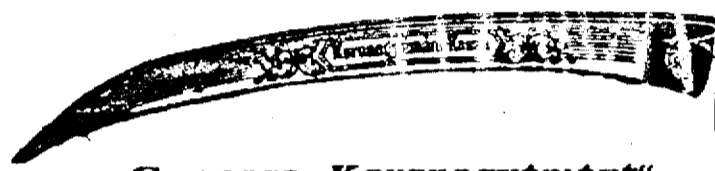
Medlaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvans)

La trimiterea înainte a cor. dă mașina se expedează franco

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — coasa „Koronagyém

Cu coasa „Koronagyémant“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din mant, coase rele sau noi nu se găsește între ele. Pentru trînciela bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de

Prețul: 1 buc. 1.80 1.90 2.— 2.20 2.40 2.40 2.60 cor. una se dă cu

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă ramb

Lengyel Testvérek Kaposvár, Fő-utca 22 T.

■ INTREPRINDERE ROMÂNEASGĂ ■

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri

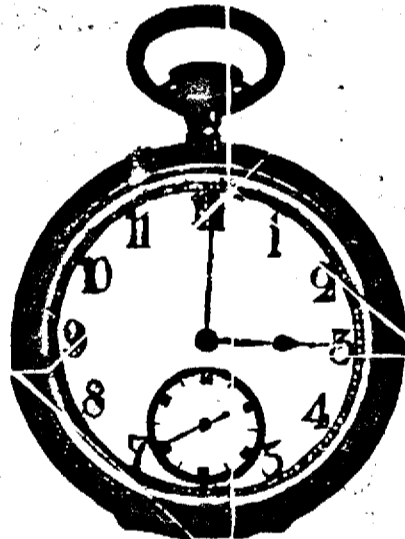
Oradea-mare-Nagyvárad.

Stabilimentul și cancelaria Pereces-u. 9.

Primește: plănuierea și zidirea de biserică, școale, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de ciment, comande se primesc.

Magazin stabil de pietrii artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.

Cele mai bune

oroloage

— cele mai solide și cele mai după mod

ma. Tot-ierul de meto

zăpă de 10 ani și prețuri ieftine, livrează

mai bună prăvălie în aceasta privință

întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JANO

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRAT

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și

LIMONATA KRISTÁLY

se poate purta în buzunar, e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. — Face bune servicii excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompu

— — — fabrica de limonată Kristály a lui

KERTÉSZ ERNŐ

— — — farmacist în SZABADKA, 103 Tr. —